

IZRAELIO PROBLEMA

ŽYDAI, KURIE SUKŪRĖ SAVO VALSTYBĘ, KAD NEBŪTŲ SKRIAUDŽIAMŲ KAIP TAUTINĖ MAŽUMA SVETUR, DABAR PATYS SUSIDŪRĘ SU TA PAČIA PROBLEMA IŠ KITOS PUSĖS: KĄ DARYTI SU TAUTINE MAŽUMA, KURI PASIEKĖ PAVOJINGĄ DYDĮ?

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Turbūt dar niekad aiški karinė pergalė neatnešė tiek painiavos, kaip Izraelio laimėjimas mūsų laukuose. Tai net jaučiama pačiame Izraelyje. Tiesa, laimėjimas labai pakėlė ūpą. Kai pergalės proga Tel Avivo Filharmonijos orkestras grojo Beethoveno heroiską Devintąją Simfoniją, klausytojai verkė, glėbesčiavosi ir bučiavosi, tačiau greitai nuotaikos taip pasikeitė, kad net Izraelio kariuomenės štabo viršininkas gen. Rabin turėjo konstatuoti: "žydų tauta nėra įpratusi triumfuoti", ji dabartinį laimėjimą priėmusi "mišriais jausmais".

Iš tikro tie, kurie visą savo gyvenimą pašventė žydų valstybės atstatymui, galėtų triumfuoti. Ką tik pasibaigęs ar bent laikinai nutrauktas trečiasis karas su arabų kaimynais taip praplėtė Izraelio sienas, kad praktiškai nebėliko norėti. Visa Jeruzalė ir net Sinajus, kur Mozė gavo 10 Dievo įsakymų, atsidūrė Izraelio kontrolėje. Iš kitos pusės, Izraelio valstybei niekad negrėsė didesnė pavojai kaip dabar.

Kai 1913 metais į tuo laiku dar turkų valdomą Palestiną iš Kievo atvyko jaunas žydas Levi Školnik, savo tautiečių ten jis rado apie 60.000. Jų dauguma buvo labai re-

lingingi, tačiau apie bet kokią politinę veiklą, jau nekalbant apie savo valstybę, jie visai net nesvajėjo. Tą mintį kėlė tik vienas kitas, ir tai daugiau užsienyje gyvenę. Pirmasis pasaulinis karas davė progą realiam veikimui. Daugelis žydų, jų tarpe ir minėtas Školnik, kovojo britų pusėje esančiam žydų legione. Tolimesni įvykiai geriau žinomi. Po dviejų pasaulinių karų žydai jau turėjo savo valstybę, gyventojų skaičium beveik lygią su Lietuva. Tautinis atgimimas plačiai išsivystė. Vietoje beveik 1.000 metų vartotos vokiečių kalbos - žargono (kuris turi nemažą literatūrinį lobyną), vėl grįžtama prie senosios hebrajų kalbos. Pasikeitė ir pavardės. Školnik virto Levy Eschkol, dabartiniu ministru pirmininku.

Kaip paprastai būna jaunose valstybėse, pradžioje akiai tikėta į savo ateitį. Toks Ben Gurion, kuris iki 1963 metų su mažom pertraukom vadovavo Izraelio valstybei, su nepasitikėjimu žiūrėjo į savo įpėdinį Eschkol, kurį laikė kompromiso žmogumi. Bet tam tikrų kompromisų reikalavo pats gyvenimas.

Pagal ideališką zionistų įsivaizdavimą, naujas Izraelis turėjo būti žemdirbių valstybė su kolektyviniais ar bent kooperatyviniais ūkiais. Tiesa, žemės ūkis pasiekė labai aukštą lygį - Jafos apelsinus mes importavome ir į Lietuvą, tačiau šiuo metu Izraelis pelnosi ne iš žemės ūkio, bet pirmoje vietoje iš briliantų apdirbimo pramonės, kurioje šiuo metu dirba per 15.000 darbininkų. Žemės ūkio ga-

myba sudaro tik 15% visų tautos pajamų. Pramonės ir prekybos interesai reikalauja geresnių santykių su kaimynais. Iš jų galėtų laimėti ir kaimynai, tačiau kaip galima būtų rasti kokią kompromisą?

Viena iš pagrindinių problemų buvo išvietintų asmenų problema. Geruoju ar bloguoju Izraelio teritoriją apėjo virš pusės milijono arabų. Iš kitos pusės, į Izraelį persikėlė per 600.000 žydų iš Egipto, Sirijos, Jemeno, Irako ir net Šiaurės Afrikos, todėl teoriškai galvojant galima buvo pasikeisti gyventojais ir Palestinos arabus pakeičiamai įkurdinti kitur, tačiau arabų valstybės buvo linkusios pabėgėlių problemos nespėti, o palikti ją atvira žaizda, kuri nuolat veiktų į arabų sąžinę ragindama juos susivienyti.

Ta atvira žaizda buvo pavojaus priminimas ir žydų valstybei. Praeitais patyrimais mokė pasitikėti tik savo jėgomis. Kai Izraelio ministeris pirmininkas Eschkol neseniai apsilankė pas prezidentą Johnsoną, tas jį ramino: "Niekio nebijo-kite, mūsų šeštasis laivynas yra ten".

Eschkol atsakė: "Pone prezidente, aš esu tikras, kad šeštasis laivynas yra didelė galybė, tačiau šiandien atrodo, kad ją būtų galima išjungti". Jie vienas ar kitai dienai. Jei egiptiečiai mus puldų ir mes jums duotumėm telegramą, gal jūs, pone Prezidente, tuo laiku būtumėte užimtas Vietnamu ar paprašytumėte laiko, kad pasiuntus savo patikėtinį pažiūrėti, kokia yra situacija ir kas paleido pirmą šūvį. Tuo tarpu vienos ar tikrai trijų dienų užtektų Izraeliui sunaikinti".

Tai buvo prieš paskutinį karą. Kai Nasseris užblokavo Akabos įlanką, izraelitai jau nebelaikė pirmojo šūvio, nors Eschkol asmeni-

(Nukelta į 3-čią pusl.)

Putname prasidėjo mergaičių stovykla. Vėliavos pakėlimas.

Vyt. Maželio nuotrauka

Ks. KAIRYS NEIŠDRYSO PASAKYTI

Montrealio parodoni iš Vilniaus atvežtasis delegatas - eksponatas K. Kairys, paklaustas, kodėl Lietuvon vis neišleidžiama spauda iš kitų kraštų, aiškinosi, kad neišleidžiama "bloga" spauda...

Tikslesnį atsakymą į tą K. Kairiui pateiktą klausimą galima gauti iš "gerosios" spaudos. Užsienio spauda "bloga" todėl, kad ji galėtų kliudyti mulkinti skaitytojus Lietuvoje. Vienas naujaušas to mulkinimo pavyzdys -- Valstiečių Laikraštys liepos 5 d. paskelbtas straipsnis apie gyventojų skaičiaus augimą. Autorius, be abejo, pats nuo pradžios mokyklos suolo mulkinamas, ir skaitytojus mulkina tokiomis tvirtinimais, kaip, pavyzdžiui:

"Buržuaziniai mokslininkai... šias bėdas (maisto stoką kaimuriuose kraštuose, E.) stengiasi paaiškinti, kad esą, pasaulyje per daug gyventojų... Išvados peršamos žmogėdriškos. Bandoma įrodyti, kad reikalingi karai, žmonių naikinimas... Bet gyvenimas, ypač socialistinių šalių patyrimas, rodo, kad tokie aiškinimai visiškai nepagrįsti... iki-revoliucinėje Rusijoje Vidurinės Azijos tautų nuolatinis palydovas buvo badas, ligos ir t.t. Po revoliucijos natūralusis

gyventojų prieauglis čia nesumažėjo, tačiau šie reiškiniai išnyko. Matyt, nenoras pripažinti, kad socializmo šalyse yra geresnė ekonominė-socialinė santvarka, ir yra ta priežastis, dėl ko pavergtų ir pusiau kolonijinių šalių gyventojų kančios ir vargai aiškinami jų pačių 'kalte' -- didelių gimimų skaičiumi"...

Jeigu Lietuvoje būtų gaunama ir užsieninė spauda, arba jei bent vietinė būtų nemonopolizuota ir laisvesnė, tai skaitytojai sužinotų, kad niekur negirdėti tokių "mokslininkų", kurie siūlytų žmonių daugėjimo sukeliamas problemas spręsti karais ar panašiomis naikinimo priemonėmis. Jie sužinotų, kad didžiausi žmonijos aruodai dabar yra Šiaurinė Amerika, kurios 6% gyventojų, dirbančių žemės ūkyje, pagamina maisto beveik 200 milijonų savo krašto gyventojų, 60-čiai milijonų indų ir apie 100-tui milijonų kitų, kai sukolchozintoj Rusijoje viena pu-

sė gyventojų žemę dirbdama, nespėja išmaitinti kitos pusės savo krašto gyventojų. Sužinotų, kad nekolchozinė Rytinė Europa prieš II Pasaulinį karą dar eksportuodavo kasmet apie 5 mil. tonų javų, o 1966 metais visiškai ar iš dalies sukolchozinta Rytinė Europa su visa Rusija ir buvusiu jos aruodu -- Ukraina turėjo importuoti apie 16 mil. tonų javų, kai maždaug panašaus dydžio Šiaurinė Amerika, būdama ne sukolchozinta, tais pačiais metais sugebėjo eksportuoti 60 milijonų savo išaugintų javų perteklių. Ir sužinotų daug kitų dalykų, kurių akivaizdoje keblu būtų komunistų monopolizuotajai spaudai taip mulkinti skaitytojus, kaip ji tai daro nesivaržydama dabar. Tai ir yra tikroji kitos spaudos neišleidimo priežastis, -- priežastis, kurios K. Kairys Montrealyje neišdrįso atvirai prisipažinti.

(ELTA)

"SAVANORIAI" SIBIRE

Po dešimties metų "savanoriško" keliolikos šimtų lietuvių jaunuolių išsitrėmimo, birželio 29 d. Tiesoj pasirodė žinutė apie keletą lietuvių, 1957 metais išsiųstų į Vakarų Sibirą, į Chruščiovo prasimaną "plėšines žemes".

Rašo apie keletą dirbančių Kurgano miesto statyboje. Prieš 10 metų, kai tie jaunuoliai buvo išsiųsti, ten tebebuvo tušti laukai. "Jie dirbo prie geležinkelio į plėšinius statybos, statė Kurgano miestą", -- rašo žinutėje. -- "Pirmąją žiemą sutiko palapinėse ir vagonuose. O užuraleje šaltis nelepino -- viršum 40 laipsnių siekė".

Pasakotojas mini Joną Pastarnoką, kuris ne tik atlaikė tas sąlygas, bet iš paprasto tinkuotojo mokinio per dešimt metų pasiekęs net tinkuotojų brigadininko laipsnį... Jo vadovaujami dirbą (ne kaip brigadininkai,

o kaip paprasti darbininkai) ir jo paties žmona, ir brolis, ir dar keletas prieš 10 metų išsiųstųjų. Apie grįžimą kalbos dar nėra.

O sako, kad dabar "nėra emigracijos" iš Lietuvos... Kvislingai tebelieja krokodiliškas ašaras dėl kada turėjusių emigruoti Brazilijon, Argentinon, net Kanadon...

(ELTA)

P A D Ė K O J O

Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas ir Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas gavo iš Vatikano Valstybės Sekretariato 1967 m. birželio 23 d. kardinolo Antonio Samarės pasirašytus padėkos laiškus -- atsakymus į jam nusiųstuosius pasveikinimus ryšium su jo pakėlimu į kardinolus. Kardinolas Samorė yra labai gerai susipažinęs su Lietuvos reikalais ir žinomas savo dideliu palankumu lietuviams.

(ELTA)

IŠ VISO PASAULIO

* KAD KREMLIJE vyksta trintis, rodo įtakingo A. Šešepino paskyrimas į nežymią profesinių sąjungų pirmininko vietą.

Išstūmus Chruščiovą, Šešepinas buvo paskirtas saugumo policijos viršininku, įstatytas į politbiuro narius ir neužilgo pateko į vicepremierus.

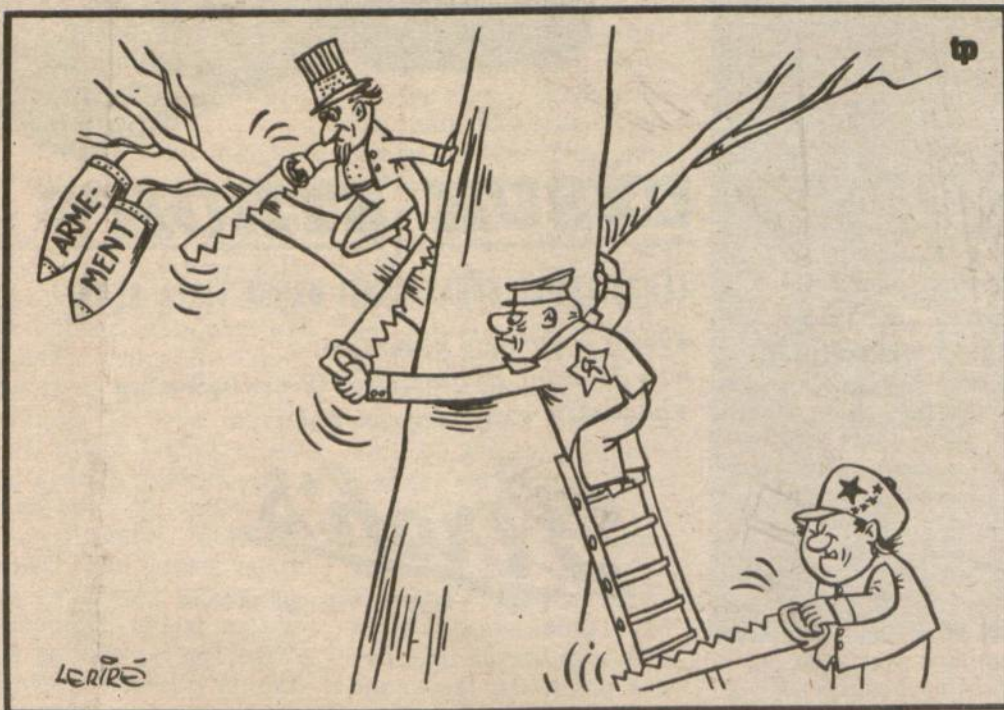
Kremliaus įvykių stebėtojai laukia daugiau pasikeitimų.

* BOLIVIJA paprašė Argentinos, kad toji suteiktų karinę paramą kovai su komunistiniais partizanais.

* VAK. VOKIETIJOS sostinė atvyko komunistinės Rumunijos pasiuntinys K. Gansca. Rumunija yra vienintelė satelinė valstybė, užmezgusi diplomatinis santykius su Vak. Vokietija.

* JAV ERDVĖS SATELITAS Surveyor 4 nusileido ant mėnulio paviršiaus, tačiau radijo ryšys yra nutrūkęs.

* RIAUŠĖS NEWARKE, New Jersey, buvo persimėję ir šarminius miestus, kaip Orange ir kt., kur gyvena ir būrys lietuvių. Riaušių metu žuvo virš 20 žmonių. Negrams siaučiant po krautus, deginant pastatus pridaryta labai daug nuostolių. Riaušėms malšinti buvo išaukta tautinės gvardijos daliniai ir mieste paskelbtas išimties statusas.

Nusiginklavimas

vasario 16 gimnazija

VASARIO 16 GIMNAZIJOS ABITURIENTAI DĖKOJA

Andrius Šmitas

Vasario 16 Gimnazijos
abiturientas

Beveik kiekvienas iš-eivijoje esantis lietuvis žino, kad Vokietijoje, tarp Heidelbergo, Mannheimo ir Frankfurto veikia Vasario 16 gimnazija. Vieni ją remia ir stengiasi išlaikyti, bet yra ir tokių, kurie ją puola ir stengiasi sužlugdyti. Daug apie šią mokyklą yra rašoma ir kalbama. Ji yra giriama, bet kai kurių ir peikiama. Daug klaidžių šioji mokslo įstaiga turėjo ir turi nugalėti, tačiau vis dėlto ji istengia nemažą skaičių lietuvių jaunuolių išmokyti lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti. Tačiau šioji mokykla neapsiriboja vien tik lituanistinių dalykų dėstymu, kaip šeštadieninės mokyklos, bet ji savo mokinius ruošia visuose

dalykuose brandos atestatui išgauti egzaminams, kaip kiekvienai normaliai gimnazijai. Iš tikrųjų šioji mokykla yra atsiekusi didelių rezultatų. Tai gali paliudyti 63 mūsų gimnazijos abiturientai, kurie prieš keturis mėnesius baigė gimnaziją.

Mums trims, kaip ir visiems kitiems mokiniams, šioji mokslo įstaiga yra davusi labai daug. Vienas iš mūsų, Alfredas Starukas, įstojo į gimnaziją nemokėdamas nė vieno žodžio lietuviškai. Antras, Mečys Landas atvyko iš Lietuvos ir nemokėjo vokie-

čių kalbos, taip kad jam būtų buvę labai sunku lankytis vokiečių gimnazijoje. O aš atvykau į gimnaziją mokėdamas tikrai lietuviškai kalbėti ir truputi paskaityti. Visi mes lietuvių Vasario 16 gimnazijoje išmokome lietuviškai kalbėti, rašyti ir skaityti ir turėjome galimybes pasimokyti lietuvių literatūros, Lietuvos istorijos bei geografijos. Turėjome progos susipažinti su lietuviškomis problemomis.

Tačiau ne tik lituanistinių dalykų atžvilgiu mūsų gimnazija atsiekia gerų rezultatų. Ir kituose dalykuose mūsų mokiniai kartais pasirodo geriau už vokiečių gimnazijos mokinius. Brandos atestatui išgauti egzaminus laikėme kartu su Weinheimo gimnazistais, kurių buvo virš 60. Iš visų abiturientų vienas vienintelis gavo iš vokiečių istorijos 1, o tai buvo mūsų Alfredas Starukas. Jeigu dar atsižvelgtume į tai, kad tai buvo pirmutinis vienetas po 1957 metų, kuris buvo duotas Weinheime, tai būtų galima dar daugiau didžiulotis, nes tai reiškia, kad A. Starukas iš 700 abiturientų, kurie per praėjusius 10 metų Weinheime laikė egzaminus, buvo vienintelis, gavęs patį geriausią laipsnį. Taip pat ir kituose dalykuose mūsų gimnazija neblogai pasirodė. Vyriausias egzaminų prižiūrėtojas prof. Beck iš Heidelbergo, užsibai-

gus egzaminams pagyrė lietuvių gimnaziją.

Mes, abiturientai džiaugiamės, kad galėjome baigti lietuvišką gimnaziją ir esame dėkingi visiems, kurie šią mokyklą remia ir kurie mus ruošė egzaminams.

Visų pastangos nunešė veltui, nes tik jų dėka daugelis lietuvių jaunuolių išmoko savo tėvų kalbą ir tapo sąmoningais lietuviams. Būtų galima išvardinti visą eilę veikėjų, kurie tikrai Vasario 16 gimnazijos pagalba galėjo būti išauklėti lietuviškojo dvasioje ir kurie dabar gyvai reiškiasi lietuviškojoje veikloje.

Visa tai įrodo, kad šis lietuviško jaunimo židinys vakarų Vokietijoje atlieka labai svarbų vaidmenį lietuvių atžvilgiu ir kad kiekvieno susipratęs lietuvių pareiga šią įstaigą kiek galint daugiau remti, kad ji netikėtai išsilaikytų, bet ir tobulėtų.

SKAITYTOJŲ NUOMONĖS

Nenaudoja redakcijos krepšio

Toronte leidžiami Tėviškes Žiburiai, be jokios abejonės, yra patys liberališkiausi visoje lietuviškoje katalikiškoje spaudoje. Labai tankiai klausimus, kuriuos kiti mūsų laikraščiai sąmoningai nutyli, Tėviškes Žiburiai drąsiai ir aiškiai (ne bendrybėmis, kurių labai apstu kad ir giminingame Drauge) apie bet kokią religinę, tautinę ar politinę reiką ar tai redakcijos, ar tai bendradarbių lūpomis su pasigėrėtinu atvirumu nesibaido prabilti. Tokia laikraščio linija plačiau galvojan- tiems patinka.

Tačiau šalia gerųjų to laikraščio savybių ten pat randame ir dalykų, kurie rimtam ir geram lietuviškam laikraščiui nesudaro labai didelės garbės. Galima būtų suminėti visą eilę straipsnių, kurie turėjo atsidurti ne laikraštyje, bet redakcijos krepšyje. Vieni jų yra buvę labai neobjektyvūs, gi kiti priešingi mūsų bendram tautiniam kovos frontui.

Štai, kad ir Nr. 27 tilpęs per Edv. Šulaitį (?) atsiųstas Rimanto Dirvonio, krepšinininkų išvykos į Lietuvą vadovo pareiškimas. Apie Edv. Šulaitį tiek, kad jis yra vienas iš Vienybės koegzistencijos "apaštalių". Vienybėje jis kartais labai dideliu ir stipriu liūto balsu šaukia prieš bendruomenę ir laisvini- mo veiksmus, tačiau pats Trojos arkliukas Tėviškės Žiburiuose labai nekalta avinėliu bliauja. Štai šis Trojos arkliukas ir buvo panaudotas duoti pranešimą apie krepšinininkų "stebuklingą" žygį ir prašymą aukų.

Liečiant patį pranešimą, jis labai naivus, rašytas labai silpnai galvojančio plunksna ir jam galima būtų primesti nesubrendusio vaikščiojimo atspalvį.

Kadangi šis pranešimas liečia mūsų tautinę ir patriotinę savigarbą ir šiuo atveju ją viešai žemina, Tėviškės Žiburiai nei kiek nepasitarnavo tikram lietuviškam reikalui nei šiaip nei anapus. Šiam pranešimui vieta redakcijos krepšyje.

Gerokai anksti Kanadoje pasirodė bepradėdantis rašyti knyga, kurią rašė pasira-

šęs recenzentas tuose pačiuose T.Ž. ją taip išgyrė ir išpuošė, kad buvo nebeįmanoma ją praleisti nepaskačius. Panegirika buvo knyga taip išaukštintas, kad atrodė, sulaukėme naujo genijaus. Paskačius pačią knygą, paaiškėjo, kad tai pati pigiausia ir blogiausia parašyta knyga lietuvių Kanadoje. Tai pats geriausias pavyzdys, kaip nereikia ir negalima rašyti. Jei kas būtų rimtai į literatūriniai vertines, užtektų vieno žodžio: šlamštai! Aš esu tikras, kad ne vienas šią knygą paskaitęs geru žodžiu neminėjo nei recenzento, nei jį paskelbusio laikraščio. Galvokime kaip norime, tačiau skaitytojų klaidinimui laikraštis neturėtų tarnauti. Kodėl leidžiama netikriems pranešams T.Ž. kalbėti? Jų vieta redakcijos krepšyje!

V. Šarka

LAIŠKAI

JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimai praėjo su dideliu pasisekimu. Didesnis balsavusiųjų skaičius rodo kylančią JAV lietuvių tautinį sąmoningumą ir bendruomeninės idėjos su- pratinimą. Nuolatine ir nuosirdi lietuvių spaudos talka lietuvių bendruomeninės idėjos sklaidimo darbai yra tas ramstis, be kurio būtų neįmanoma mūsų tautinė veikla. Spaudos talka ypatingai buvo jaučiama pravedant JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimus.

Dirvos redaktoriams ir leidėjams, už nuosirdų ir reikšmingą talkininkavimą pravedant JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimus, skiriant daug vietos laikraščio puslapiuose rinkimų reikalams, JAV Lietuvių Bendruomenės Centro valdybos vardu reiškiu nuosirdžią padėką.

Su pagarba

Jonas Jasaitis
Pirmininkas

The Stroh Brewery Company, Detroit, Michigan 48226

NUSUK KAMŠTĮ...

UŽSUK STROH'S

LENGVIAUSIAS BŪDAS GAUTI UGNIM VIRTĄ SKONĮ

- šešių ir aštuonių paketuose
- be depositų, be grąžinimo 12 uncijų bonkos
- naudokite atsuktuvą, jei tinka

Stroh's

UGNIM VIRTAS SKONIS

LIETUVIAI KOLUMBIJOJE

Lietuvių koplyčios įrengimo darbai eina prie galo. Jau baigiamas įrengti lietuviško stiliaus altorius. Pagaliau nustatyta ir koplyčios pašventinimo data, būtent: rugpjūčio mėn. 12-15 dienomis. Ta pačia proga įvyks ir Kolumbijos lietuvių suvažiavimas. Pašventinimą atliks Vysk. V. Brizgys. Ta proga iš JAV bus pakviesti keli solistai, kurie atliks programą laike pašventinimo, be to bus su- ruoštas viešas koncertas.

Jau antra savaitė kaip Medel. lino svečiuojasi iš New Yorko atvykęs kun. Dr. Kazys Gečys. Jis yra Fordham Universiteto profesorius. Apsistojo Resi- dencijos Lituanian viešbutyje. Jis lankosi Kolumbijoje norėdamas pažinti kraštą ir be to, lankosi vietos bibliotekose rinkdamas medžiagą naujam veikalui, kuri pavadė parašyti universitetas. Prof. Gečui Medelino klimatas taip patinka, kad mano išėjus į pensiją grįžti į Medeliną ir čia praleisti senatvės dienas.

P. Kupstienė, kurį laiką pa- gyvenusi Kartagenos mieste, vėl grįžo į Medeliną ir čia išsiuo- mavo miesto centre butą, kuria-

me jau įrengė mažą privatų pen- sioną.

Medelline svečiuojasi iš New Yorko studentė Jūratė Klemaitė, kuri apsistojo p. Kupstienės naujame pensione. Iš čia ji vyksta į Argentiną aplankyti drau- gių, kurias susipažino per Lie- tuvių suvažiavimą Chicagoje. Grįždama iš Argentinos sustos Venezueloje aplankyti krikšto motinos.

P. Kazlauskienė, kurios vyras prieš 10 metų mirė Bogotoje, birželio 24 susituokė su Fei- belu.

Verta išsidėmėti Dirvos bičiuliams ir lietuviams gyvenan- tiems Kolumbijoje, kad apie Kolumbijos lietuvių gyvenimą reguliariai ir plačiai informuo- ja Dirva. Kaip jau žinoma, Ko- lumbijos valdžia yra suvaržiusi dolerių išsiuntimą į užsienį, todėl dauguma lietuviškų laik- raščių skaitytojų nebegali už- sisakyti Dirvos. Būtų patartina kad Dirvos bičiuliai užsakytų Dirvą Kolumbijoje gyvenan- tiems lietuviams, tuo būdu jie ne tik paremtų Dirvą, bet ir pa- plintų lietuvišką žodį, kuris

jau nekurių pamiršamas. Kas norėtų užsakyti Dirvą Kolumbi- joje gyvenantiems lietuviams, ypač neišsilaikantiems jos užsi- sakyti, sąrašą tokių norinčių skaitytojų ras Dirvos adminis- tracijoje.

Kolumbijoje gyvenantis Jonas Malinauskas norėtų apsigyven- ti JAV, tačiau nesuranda kas jam sudarytų darbo garantiją. Jis yra 47 metų amžiaus, yra dirbęs kaip mėsininkas, moka gaminti dešras, taip pat galėtų dirbti prie statybos ar žė- mės ūkyje. Kas norėtų jį atsi- kviesti, gali rašyti šiuo adre- su: Jonas Malinauskas, Apar- tado Aereo 1872, Medellín, Co- lombia.

Uždrausta prekiauti

Veterinarijos inspekcija per VALST. LAIKRAŠTĮ (liepos 2) įspėjo, kad Vilniaus mieste ir Vilniaus ra- jone pasireiškė paukščių maras. Dėl to Vilniaus mies- te uždrausta prekiauti tur- guose gyvais paukščiais, paukštiena ir kiaušiniiais. Taip pat ragina naikinti vi- sus laukinius paukščius, at- skrendančius į ūkius, kur laikoma naminių paukščių. (E.)

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, ir Vytautas Gedgaudas

JAUNOJI INTELIGENTIJA

Jaunimo auklėjimo tautinėje dvasioje klausimai yra susiję su srovėmis ir kliūtimis, kurios sudaromos tam, kad paskirų tautų mažumos išvijoje greičiau susiliety, kad jų tarpe išnyktų bet kokie tautiniai užmojai. Tas kliūtis tenka aiškiai pripažinti, jas gerai žinoti, neužmerkiant akių prieš faktus, kuriuose glūdi dar didesnis tam tikra kryptim nacionalizmas, einas iki šovinizmo.

Bet gi negalime praleisti nepastebėję ir tų faktų, kurie kaip tik dvikalbėje bendruomenėje ižiūri laimėjimus Amerikos kultūriniam gyvenimui. Taip pavyzdžiui, vienos kolegijos vadovybė, pasiūlusi JAV Kongresui įstatymo projektą, kurio pagalba būtų išsaugomi, palaikomi ir ugdomi svetimų kalbų šaltiniai, sako, jog yra nesąmonė išleisti milijonus dolerių svetimų kalbų mokymui vienoje visuomenės dalyje, kai tuo tarpu daroma viskas, kad kitoje dalyje vartojamas svetimas kalbas užgniaužti, tuo pačiu užgniaužiant ne angliškai kalbančiųjų kultūrinius laimėjimus etninėse grupėse.

Dvi kalbas vartoją piliečiai, esą, turi tą vertybę, kad žino ne tik kitą kalbą, bet ją puoselėja ir tam tikras kultūrinės vertybės, kurios kartais yra neįkainuojamos vertės ir pačiai Amerikai. Tos vertybės privalančios būti išsaugotos ne tik siaurais savanaudiškais motyvais, bet tam, kad užtikrinti savigarbą ir prestižą tų dvikalbių piliečių, kurie to tikrai yra verti ir užsitarnavę.

Kaip matome, tautiniame auklėjime randame ne vien kliūčių, bet ir pasipirties. Klausimas, kaip mes patys tą pasipirtį mokame įvertinti ir gerbti. Ar mokame tautinę savigarbą įrikiuoti į tų vertybių eilę, kuriose svetimieji ižiūri daugiau, nei kartais mes patys norime ižiūrėti.

Žinoma, ne mes vieni kenčiame tautinės savigarbos stoką. San Francisco įvykusios latvių Dainų Šventės proga buvo konstatuota, jog stinga jaunų mokytojų, šeimose gėsta latvių kalbos vartojimas ir latviškąsias mokyklas lanko tik 30-40 nuoš. visų latvių moksleivių. Ne kažin kiek skiriasi ir mūsų statistika. Tas pats gi ir kitose tautybėse.

Problema, atrodo, glūdi ne vien tik jaunuose mokytojuose. Tai tik viena sritis tautinio auklėjimo ir išsilankymo problemoje. Inž. Valdas Adamkavičius gi nesenai kreipėsi į visuomenę prašydamas pagalbos surasti tuos mūsų jaunuosius inteligentus, kurie čia baigę aukštuosius mokslus ir gerai išikūrę, dingo be žinios. Jis norėtų jų talkos Lietuvos žurnalui leisti ir finansuoti. Tai irgi tik viena veiklos šaka. To paties ieško daugelis organizacijų.

Jaunoji inteligentijos karta nustos to savo vardo ir išnyks masėje, jei nesuprastas tos tautinio auklėjimo ir tautinės bendruomenės misijos, kurią ima geriau suprasti patys amerikiečiai susirūpinę kultūrinėmis ir visuomeninėmis vertybėmis, kuriomis patys ėmė nesidomėti. Tai nuvertindami, jaunieji inteligentai nuvertina save. Faktinai jie tuo pačiu nustoja būti inteligentais.

IZRAELIO PROBLEMA

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

kai ir bandė galimai ilgiau delsti.

Likimo ironija norėjo, kad pergalės rezultate Izraelis dabar turėtų visus tuos Palestinos arabus, kurių egzistencija ir nuolatinis pabėgėlių vargas turėjo priminti arabų pasauliui jam padarytą skriaudą! Su vietos gyventojais arabų skaičius Gazos ruože, kuris buvo valdomas Egipto, ir vakarinėje Jordanojoje, siekia kiek per vieną milijoną. Ką su jais daryti? Laikyti koncentracijos stovyklose, sudaryti autonominę ara-

bų valstybę Izraeliopriešiuose?

Izraelyje tikima, kad antrasis sprendimas būtų galimas. Iki šiol Izraelyje gyveno per 300.000 arabų ir iš jų pusės nebuvo jokių ypatingų priešiškių, kaip pvz., sabotažo veiksmų. Tiesa, jie buvo griežtoje priešpriešoje ir nors teoriškai turėjo lygias teises su žydais, praktiškai vis tiek buvo tik antros rūšies piliečiai. Sunku patikėti, kad beveik milijoną gyventojų turinti autonominė arabų valstybė panorėtų ilgai turėti faktinę Izraelio kolonijos statusą.

Apie Spaudą, Tiesą ir Ordinus

Su pompa, trimitais ir ištisa visokiausių maskvinių atžymėjimų kruša Vilniuje buvo paminėta Tiesos dienraščio 50 metų sukaktis. Eilė laikraščio darbuotojų buvo apdovanoti visokiais bolševikiškais žymenimis, o 1917 metais Petrapilyje pradėjusi eiti Tiesa specialiu Podgorno ir Georgadzės pasirašytu dekretu ta proga buvo apdovanota "Darbo Raudonosios Vėliavos" ordinu.

Gražu ir gerai: penkiasdešimt metų kiekvienam laikraščio būtyminėtinai sukaktis, o mūsų komunistams toji Tiesa, matyt, yra miela, galbūt, ir tam tikrą nositę išsiskaidanti, nes nepriklausomybės metais laikraštis Lietuvoje ėjo slapta ir jo leidėjai, redaktoriai, platinimojai ir skaitytojai anuomet dažnai rizikavo kalėjimo bausmėmis.

Laikai, žinoma, pasikeitė. Laikraštis virto režimo oficiozu. Mūsų komunistai dabar iškilmingai atšventė Tiesos penkiasdešimtmetį ir labai garsiai didžiūjasi, kad dienraštis, būk tai, esąs visų labai mėgiamas, nes pasiekęs net daugiau kaip ketvirčio milijono tiražo...

Kažin ar tas pasididžiavimas iš tiesų turi rimto pagrindo? Nepaslapstis, kad sovietinė spauda yra nuobodžiausia visame pasaulyje (gal tik Mao kiniečių laikraščiai su sovietais galėtų dėl tokių "laurų" varžytis), o nuo bendrojo sovietinio lygio ir lietuviškoji Tiesa neatsilieka. Ką gi darys Lietuvos skaitytojai Tiesos neskaite, kai rimto pakaitalo jai kaip ir nėra. Be to, įvairiomis valdiškomis priemonėmis ir išmisingiausiais propagandiniais pokštais toji tiesa įkyliai peršama gyventojams prenumeruoti.

Daugelis mielai skaito vietinius, vadinamuosius rajoninius laikraščius. Juose tų nuobodžių "policeinumerių" taip pat yra pilna, bet vis dėl to daugiau spausdinama ir tikrų laikraštinių naujienų, ypač iš vietos gyvenimo. "Centrinės" įsitaigos, matyt, nelabai tepasitiki tų rajoninių laikraščių redakcijų darbuotojais, nes nei vilniškių "Vakarinių naujienų", nei "Kauno tiesos", nebekalbant apie provincijos laikraščius, į užsienius neišleidžia.

Nedirbtinai populiariausi šiandieną Lietuvoje, be abejo, yra žurnalai, kaip Mokslo ir gyvenimas, Tarybinė moteris arba (inteligentijos sluoksniuose) Kultūros barai, kurie dėl savo specifikos privalomąją duoklę sovietinei stambeldybai gali sumažinti iki pačio minimumo. Lenino ir kitokių stabų garbinimui paaugotuosius kelis puslapius greitomis perverte, skaitytojai randa visiškai įmanomo turinio žurnalus. Pastaruoju metu Lietuvos spaudos skiltyse reikiama nemaža gabių ir išradingų žurnalistų, neabejotinai pakėlusių tos spaudos skoni ir lygi,

Jie, atrodo, daug pasi-mokė ir iš dabartinės Lenkijos ir Rytų Vokietijos spaudos, kuri, palyginti, yra daug moderniškesnė ir vakarietiškesnė už sovietinę. Be tam tikro išradingumo esamose bizantinėse sąlygose bet kokia pažanga, matyt, būtų visiškai neįmanoma...

Visa sovietinė visuomenė stengiasi šiaip ar taip susidoroti su teroristine stalinistine praeitimi. Tai, be abejo, skausmingas procesas: vienokią ar kitokią pažangą paprastai seka ir atžangos žingsniai. Sovietiniu mastu matuojant, pažanga turėtų laikyti faktą, kad laisvės troškimas ir atvirai kritiškas žvilgsnis į režimą vis dažniau prasiveržia ir į oficialiosios spaudos skiltis, pirmoje eilėje literatūros ir aplamai kultūros leidiniuose. Ryškiausiai ir žinomiausiai (nors toli gražu ne vieninteliu) atžangos pavyzdžiu laikytume pagarsėjusių rašytojų Sinjavskio ir Danielliaus nu-teisimą. Stalinistinės "drausmės" mylėtojai tuo nuteisimu nedviprasmiškai išpėjo nebesuvaldomus "nenuoramus".

Panaši ekvilibristika jaučiama ir Lietuvoje. Rusiškiosios sovietinės spaudos pavyzdžiu, drąsesnės, sąžiningesnės, nuosirdesnės nuomonės ir nesuikuotas praeities reiškiniai aiškinimas pasirodo periodikoje. Įdomu ir įsidėmėtina, kad Vilniuje, kaip ir Maskvoje, tokie prasiveržimai pirmoje eilėje pasireiškia literatūrinėje spaudoje, žurnaluose arba Literatūros ir meno savaitraštyje. Bet (ir vėl pagal Maskvos trafaretą) periodiškai koks nors "partorgas" tokiems "nenuoramoms" suduoda per natus...

Jaunesnioji Tiesos dvynė Komjaunimo tiesa, pirmosios sukakties proga, savo skiltyse leido pasipasakoti buvusiems Tiesos redaktoriams. Straipsnį parašė ir V. Niunka, dabar redaguojantis ideologinį Komunisto žurnalą ir pastaruoju metu besireiškęs kaip vyriausias Lietuvos kompartijos ideologas dialogo su katalikais reikalams. Be

kita ko, jis tame straipsnyje ir taip aiškino:

"Šiandien daug kalbama ir ginčijamasi apie naują ir seną, jų savitarpio santykį. Visai teisingai elgiasi mūsų spauda kovodama prieš tokias praeities tradicijas, kurios trukdo kovoti su nacionalizmu ir kitomis buržuazinėmis ideologijomis atgyvenomis žmonių sąmonėje..."

Senas komunistas Niunka išsireiškė neršia, sakykime, beveik diplomatiškai, nurodydamas į komunistinėje Lietuvos visuomenėje esančią įtampą tarp "seno" ir "naujo", o teisingiau išsireiškė, tarp senųjų, stalinistinių laikotarpiu įsitvirtinusių Lietuvos komunistų ir jaunųjų, jau pokarėje subrendusių ir išsimokslinusių lietuvių kompartijos narių, kurie yra drąsesni, savimi daugiau pasitikį ir kurie su tam tikra panieka žiūri į stalinistinių laikų veteranus.

Tačiau iš Niunkos žodžių dvelkia ir savotiška nostalgija, pasiilgimas anų "senų gerų laikų", kada visokius neklaūzadas galėjo sutvarkyti daug "paprastesnėmis" -- tiesioginio teroro -- priemonėmis. Dabar jis gasdina nacionalizmo baubu. Ir kalba jis ne tik apie nežabotą nacionalizmą, bet ir apie tikrą ir sveiką patriotiz-

mą -- savo tėvynės meilę.

Liūdniausia, kad panašaus plauko Lietuvos komunistai kaip tik labai daug prisideda prie lietuvių patriotų skatinimo kraštutinio nacionalizmo link. Akiai paklusnus ir besąlyginis lankščiojimas rusiškajam šovinizmui tautoje sa-vaimė išsiaužia priešingą nuotaiką. Jaunesnieji, dažnai sueiną į sąlytį ir net draugystę su jaunesniaisiais, "neramiaisiais" rusų intelektualais, kurių tarpe daž-

nai randa nuosirdžių Lietuvos draugų. Visu veidu atsigręžę į Vakarus, jie ypačiai domisi ir ieško moderniosios lietuviškosios kultūros ištakų, kurios ne kur kitur, kaip nepriklausomybės laikotarpyje yra randamos. Čia gi ir atsiranda tas "nacionalizmo atgyvenų" pavojus, kurių taip baiminasi Niunka ir kiti stalinizmo veteranai. Jiems, matyt, mielesnė vis stipriau įsitvirtinan-

ti rusiškiosios kultūros ir kalbos hegemonija. Simboliškai tosios hegemonijos antspaudas išdygo ir ant sukautuvinės Tiesos: dabar anas "Darbo Raudonosios Vėliavos" ordinas spausdinamas kiekvieno Tiesos numerio titulinėje galvutėje. Visas ordino tekstas išrašytas rusiškai, rusiškėmis raidėmis.

Myk. Varekonis

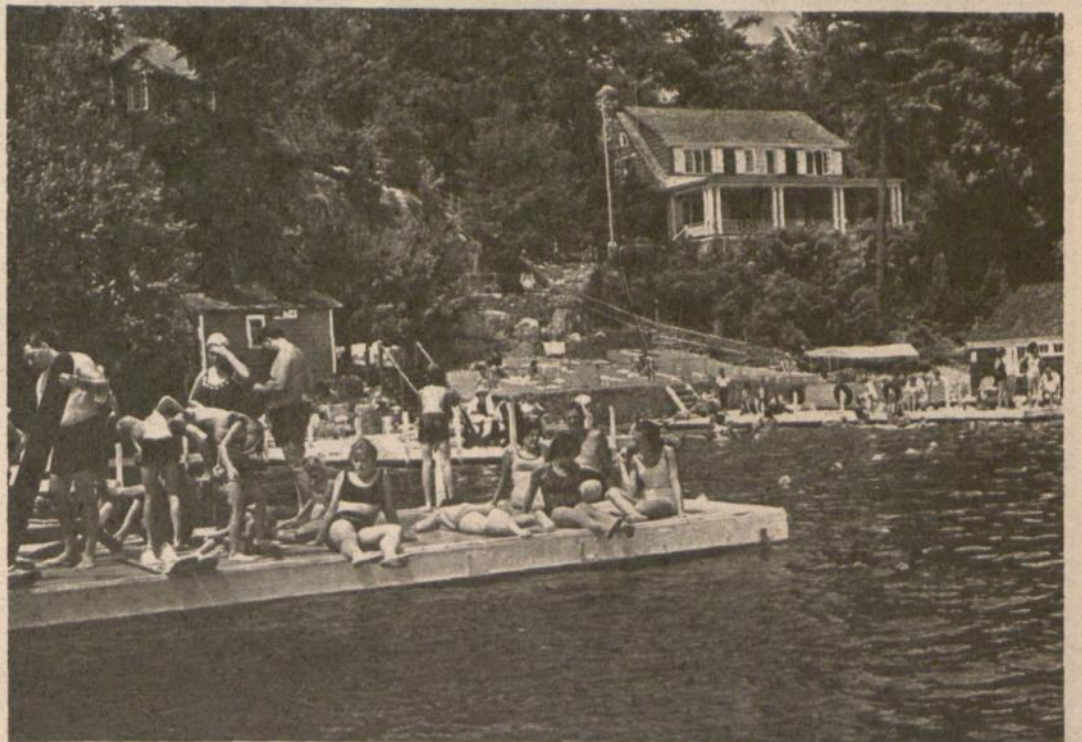
Ieškote visuomeninių informacijų?

Idomos vietovės, svarbūs faktai ir bendros žinios iš jūsų miesto —

YRA KNYGOJE

prie jūsų telefono... nėra nieko iškalbingesnio

Blue Waters M. (Lk. George) paplūdimys. Kairėje priešaky plaustas - vandens ski bazė; entuziasiai laukia savo eilės, Vandens ski su instruktoriumi vasarvietės svečiai naudojami nemokamai.

Vyta. Maželio nuotrauka

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

DAVEI BALNĄ-DUOK IR ARKLĮ

Vienintelis dalykas, kur lietuvių liaudies meno parodos kritikai priekaištai bei nepasitenkinimai yra arčiausiai tiesos ir jautriausiai paliejami mūsų širdį, buvo parodoje išstatytas "Lietuvos žemėlapis". Tik su vienu paprastu pabrėžimu sąlyga: - jeigu šis "ekspozitas" būtų Lietuvos žemėlapis.

Mūsų karinių mokslininkų nuomonės tuo klausimu nebuvo visai vienodos. Juozas Kojelis (Draugo dienraštis) tai vadina "parodos patalpa dominavusi Europos žemėlapiu"... "Laisvosios Lietuvos" bendradarbis Galvinis neturi abejonių, kad tai buvęs išstatytas "Lietuvos žemėlapis"... J. Žiograkalnis (L. Laisvę) tiksliau neaparia, tik pareiškia, kad tasai "žemėlapis" falsifikavo tiesinę ir faktinę šiaurės-rytų Europos tikrovę... Hermanas Tumas (Draugas) buvo kiek įžvalgesnis ir rado, kad tai buvęs "naujosios Europos apžvalginis žemėlapis (tačiau, atrodo, be mastelio). O gal tai nė ne žemėlapis, bet žemėlapių skulptūra"... G. Gidomaišius ir kritiškiausiai pasisakė šiais laikais mūsų didžiausias žemėlapių specialistas žinovas Algirdas Gustaitis (Naujienos): esą, tai buvęs "Lietuvą vaizduojantis daiktas", kurį "kažin kokiais apskaičiavimais dr. M. Gimbutienė išstatė UCLA universitete" (...).

Kaip matome, mūsų mokslininkų nuomonės ir apžvalginiai apie tą žemėlapi, ar skulptūrą, ar daiktą - gerokai įvairuoja. Parodos nelankiusiam bus visai neabejotina, ar čia buvo Lietuvos žemėlapis, ar Europos žemėlapis, ar naujosios Europos apžvalginis žemėlapis, ar skulptūra, ar tik šiaip jau kažkoks daiktas. Bet kas nors ypatingo turėjo būti, jeigu mokslininkai taip suerimavo, susirūpino, šoko protestuoti ir pamokslus sakyti.

Čia jungiuosi su savo liūdesiu ir nepasitenkimu priemonių mokslininkų siekiant. Taip atsitiko, kad vienintelis ekspozitas parodoje, kuris nepriklausė lietuvių liaudies meno ekspozitui, ir buvo tas "žemėlapis". Ir jis nebuvo nei masteliškai tikslus, nei mus džiuginantis, - jeigu į jį žiūrėtume, kaip į Lietuvos žemėlapi.

Tikrai, Mažosios Lietuvos užnamunė, Karaliaučiaus sritis, dar neprijungta prie Lietuvos ir užrašas sakė, kad tai žemė dabar valdo Sovietų Rusija, Pietryčiuose buvo matyti užrašas

"Baltarusija" (White Russia), ir nepaaiškinta, kad tos žemės per kelis šimtus metų sudarė Lietuvos valstybinės teritorijos dalį. Vadina, lietuvių tauta šiandien ne tik iš rytų, bet jau ir iš vakarų apsupta rusų. Tokiu pavojaus savo atečiai lietuviai dar niekada neregėjo: Lietuva pateko tarp rusų tautos replių, virto beveik sala slavų jūroje. Rusija per praėjusį karą užgrobė Karaliaučiaus sritį, kuri niekuomet nebuvo rusiška žemė, išvaikė senosius gyventojus, prisodino savo buriokų ir nukirto ryšius su likusiu pasauliu (girdėti, kad ten įruštos svarbios sovietų karinės bazės). Tai rusiškas imperializmas ir sovietinis kolonializmas savo tyriausia forma!

Tik vargu Rusija per daug kvaršina galvą, ar tos žemės jai jau pripažintos tarptautinėmis sutartimis, ar dar ne. Ji jas turi ir daro, ką nori. Su de facto padėtimi, deja, skaitosi ir visos didžiosios valstybės. Netrukus po karo, JAV užsienio reik. ministras J. Byrnes nuvykęs Maskvon susitarė su SSSR vyriausybe, kad Karaliaučiaus distrikto atitenka Rusijai administruoti. Vėliau negirdėjom kokio nors JAV protesto ar murmėjimo dėl esamos padėties.

Keista, kad net ir Vakarų Vokietijos protesto gaidos gana tylios, triukšmas nekeliamas, griežtesni reikalavimai ką pakeisti nestatomi. Anglija ir Prancūzija taip pat nė murmur. Jau per 20 metų kone visuose politiniuose atlasuose ir laikraščiuose bei žurnaluose naudojamos žemėlapiuose dažniausiai vis žymima, kad tai "Kalininogradas distrikto", kurį valdo SSSR... Maža to, jau ir visi kiti tos srities vietovardžiai pakeisti rusiškais. Ar mūsų mokslininkai to dar nebus pastebėję?

Tad ir parodos "skulptūrinė žemėlapyje" šiuo atžvilgiu mes matom maždaug tą pačią situaciją. Čia nebuvo jokių ekstravagantiškų naujienų, jokio naujo žemių padalinimo, kam nors priskyrimo ar nuo jų atsižadėjimo. Dabartinę faktinę padėtį matome pavaizduota, kaip iš tikrųjų yra. Liūdna, bet taip ten ir tebėra, deja.

Jeigu jau protestuoti dėl naujosios rytų Europos žemėlapių, jeigu kelti triukšmą, ieškoti kaltininkų bei išdavikų, reikalauti visokios rūšies dabarties ir praeities nusikaltimų išaišyti, tai būtų baisiai daug darbo mūsų

su mokslininkams ir mums visiems. Visą laiką ir jau nuo žymių anksčiau.

Jei taip, tai keltume protestus ir svaitydime perkūnais dėl kiekvieno žemėlapi, kurį labai dažnai rasim daugumoje atlasų, enciklopedijų, knygose ir periodinėje spaudoje. Ten juk niekada nepamatyti, kad Karaliaučiaus sritis jau priklauso ir priskirta Lietuvos valstybinei teritorijai. Ir pačiuose Lietuvos žemėlapiuose rasim daug blogesnių užrašų, negu norėtume matyti.

Reikalavimas, kad Lietuvos ir kaimyninių plotų žemėlapių būtų kitaip piešiami amerikiečių universiteto muziejaus surengtoje parodoje, negu jie piešiami tos šalies moksliniuose veikaluose ir spaudoje, yra greičiau romantiškas nesusipratimas. Gi reikalavimas, kad lietuvių liaudies meno ekspozitų parodos proga prof. M. Gimbutienė pati viena žemėlapius perpieštų taip, kaip jie mums labiau patiktų ir atrodytų teisingesni, yra daugiau negu naišius.

O juk, šalčiausią pagalvojus, buvo galima matyti, kad šį kartą vistiek ta "skulptūra" ar "daiktas" išėjo net kiek geresnis, negu normaliai būtų buvę galima laukti. Ant to viso "daikto" galėjo juk būti užrašas, kad tai yra USSR, ir toje teritorijoje galėjo būti pažymėta, kad štai čia sovietinės Lietuvos respublikos, o ten toliau į rytus - sovietinės Bielorusijos respublikos žemės. Jei to nebuvo, tai gal čia susirado kiek simpatijos ar bent užuojautos mūsų bylai.

Priversti rimtą amerikiečių mokslo įstaigą, kad ji pertvar-

lytų politinį rytų Europos žemėlapi, taip, kaip mes norėtume, ar priskirti Lietuvai tokias teritorijas, kaip Karaliaučiaus sritį, kuri į jos valstybės ribas dar nebuvo įėjusi ir neįeina, - tuo tarpu yra graudi vaikiška svajonė. O kad tam geriausia vieta ir prasmė būtų lietuvių meno parodoje, yra daugiau negu juokinga. Tegu tokie žemėlapius atskirai mūsų savitarpio malonumui pirmiau išleidžia Hermano Tumo, Juozo Kojelio ir Algirdo Gustaičio mokslo triumviratas...

Bet užvis tragikomiškiausia tai, kad mūsų mokslininkai, užuot šokę protestuoti dėl daugybės blogesnių žemėlapių užsienio mokslinėje literatūroje ir dieninėje periodikoje, to nedarydami ir, matyt, ko geresnio neturėdami veikti, šoko į kovą dėl žemėlapi, kuris nei buvo žemėlapis, nei tos pasiskirties neturėjo.

Taip, tas neva žemėlapio maketas (ar kaip teisingiausiai pastebėjo H. Tumas - skulptūra) buvo gražiai ir įspūdingai padarytas, ir tik vienu tikslu: - vaizdžiai parodyti parodos lankytojams, kur rytų Europoje gyvena tauta, kurios liaudies meno ekspozitais jie čia mato. Pastanga nors truputį, nors paviršutiniškai paaiškinti jiems aplinką su keliu rodyklėmis į tas vietas, kurias daugumas čia buvusių kaliforniečių labai mažai tepažįsta arba ir visiškai nežino.

Iš tokio dekoratyvaus, vaizdinio maketo daryti fantastiškas politines išvadas, dėstyti Maž. Lietuvos praeitį ir "teisinę padėtį", matyti falsifikacijas ir atsižadėjimus, išgirsti čiurlenanti "vandenį ant Lietuvos priešų malūno", istorikę mokyti istorijos ir patriotų patriotizmo, - švelniaiariant, yra labai liūdnas emocijų pertempimas, jeigu jau ne pusėtinai beviltiškos halucinacijos reiškinys.

Antras atvejis. buvo kiektauresnis mokslininkų intencijose. Išskyrus tą mums neteisingą "žemėlapi", lietuviškų žemių išsižadėjimą, pagonybės propagandą ir pataikavimus bolševizmui, jie daug ko geresnio parodoje nė nematė. Tačiau nebuvo šykštūs kiekvieną ir visus nuopelnus priskirti tik prof. dr. M. Gimbutienei. Atrodo, lyg tai buvo jos ir tik jos vienos surošta ir įrengta paroda. Beveik malonu, kai nors kartą lietuviui lietuviui negaili pripažinti maksimalinių nuopelnų.

Nėra abejonės, kad liaudies meno parodos suruošimo iniciatyva buvo Marijos nuopelnas kaip lygiai ir tai, kad tik jos ir pačios jos motinos dėka buvo sulekti ir pateikti visi daugiau ar mažiau vertingi ekspozitai. Tik čia vietoje parodai paskolino tris ekspozitus p. Olivija Merkenė ir vieną architektą E. Arbo Seima.

Taip pat Marija lemiama prisidėjo instruktuodama amerikietę studentę, paruošusią išsamų parodos ekspozitų aprašymą. Parodos katalogui pati parašė keturių puslapių įvadą, kur, aišku, nebuvo vietos išdėstyti visoms lietuvių liaudies meno teorijoms, mūsų tautos istorijai ar tuo labiau politinėms aspiracijoms. Su jos sugestijomis be abejo, buvo skaitomasi ir atitinkamai išdėstant ekspozitus salėje.

Tačiau pačią parodą ne tik formaliai, bet ir faktiškai suruošė, tvarkė, prižiūrėjo ir visiems darbams bei įrengimams skyrė gana stambias išlaidas UCLA Muziejus (sutrumpinamaj tariant). Nė vienas mūsų mokslininkas, kaip atrodo, nesutiko net perskaityti parodos katalogo tituliniam viršelyje stambiom raidėm išspausdintas eilutes, kad ši "exhibition presented by the Museum and Laboratories of Ethnic Arts and Technology at

the University of California, Los Angeles"!

Gi sekančiuose tekstuose įsakmiai pasakyta, kad parodos bosas buvo Muziejaus vadovybė, jos direktorius Dr. R.C. Altman, parodos įrengimui vadovavo prof. Jack Carter su Muziejaus techniniais bendradarbiais, puošnų katalogą meniskai paruošė Frank Goad, šalia to, kaip žinoma, moraliai parodos rengimą rėmė pats UCLA kancleris Dr. F.D. Murphy ir net paskolino vieną meniškai vertingą lietuvišką Dievotinių (anksčiau jam Marijos padovanotą).

UCLA Muziejus panašų etninio meno įvairių parodų kartkartėmis ruošia ir daugiau. Lietuvių "etninis" menas čia pateko pirmą kartą -- reiškia ir profesionališkai pateikta apimtimi. Dėl to, kad buvo kam tinkamai paskatinti šiuos amerikiečių mokslininkus ir intelektualinį elitą juo susidomėti, pripažinti ir įvertinti. Bet reikalaujant iš jų išreikauti, kad lietuviškų smulkelių parodos proga Hermanui Tumui, Algirdui Gustaičiui ir mums visiems tuojuo pat būtų atiduotas Karaliaučius ir nupailštas toks Lietuvos žemėlapis, kokio tikrovėje dabar dar nėra, - vis dėlto dar neįmanoma ir per daug naivu.

MALE HELP

TRIMMER MAKER

Set-up man and operator for Ingersoll E. D., M. and Bridgeport Duplicator

WILCOX-CRITTENDEN DIV.

NORTH & JUDD MFG. CO.

56 Warwick St.

Middletown, Conn.

An Equal Opportunity Employer

(77-83)

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinių taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 3 1/4% išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

DĖL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

ŠPIONAŽO PINKLĖSĖ

JOHANNES M. SIMMEL

(41)

Ieškodamas tilto Tomas Lievenas liepos 11 d. atvyko į Todt organizacijos vyriausiąjį štabą. Jis norėjo pakalbėti su inžinieriu Heinz. Ant vieno durų rado užrašytą jo vardą. Kambary buvo du didelė braižybiniai stalai. Prie vieno ginčijosi du vyrai. Jie taip buvo įsitraukę į ginčą ir nepastebėjo Tomo įeinant.

-- Aš nusilimu bet kokią atsakomybę. Pirmasis tankas, kuris juo pravažiavo, išprovokavo grūvimą.

-- Tad norint persikelti per Creuse reikėtų ieškoti sekančio tilto prie Argenton...

-- Man nesvarbu! Tegu tie ponai išsuka iš kelio. Aš kartoju: juodasis tiltas prie Gargillesse yra pavojingas. Apačioje yra sprogimai.

-- Tad sustiprinkite geležiniais varžtais.

-- Kas per idėja! Jūs pats žinote, kad iš to niekas neišeis. Gargillesse tiltas, pagalvojus Tomas, tai fantastiška. Tiesiog neįtikėtina. Atrodytų, kad realybė padeda svajonei...

-- Pagalvokit apie užtvanką, apie elektros centrinę jėgainę, jei tiltas sugrius...

-- Tam galima užbėgti už akių, iš anksto prie užtvankos nukreipiant srovę... Kas tai?

Dabar jie pastebėjo Tomo atsidradimą kambary.

-- Aš norėjau kalbėti su inžinierium Heinz, -- pasakė Tomas.

-- Aš pats, atsakė vienas vyrų. -- Koks reikalas?

-- Pona, -- pasakė Tomas, -- aš manau, kad mūsų ateities bendradarbiavimas yra gerame kelyje...

Šitas bendradarbiavimas tikrai pasirodė geras. Liepos 15 d. Todt organizacijos ir Abwehr planai dėl Gargillesse juodojo tilto buvo pilnai suderinti. Dabar Tomas, arba kaip jis vadinosi "pulkininkas Buckmaster iš War-Office" Crozant rezistentams persiuntė sekančio turinio pranešimą.

"Sustatykit sąrašą svarbiųjų tiltų jūsų apylinkė. Žymėkit

per juos kariuomenės judėjimą".

Dienas ir naktis rezistentai pasislėpė prie tiltų skaičiavo pravažiuojančius tankus ir automobilius, kiekvieną vakarą apie tai pranešdami per radiją "Londonui".

Liepos 30 d. Yvonne Deschamps, profesorius Debouche, burmistras Cassier, leitenantas Bellecourt ir puodininkas Emile Rouff buvo susirinkę Gargillesse maltinė. Yvonne sėdėjo prie radijo aparato priiminėdama pranešimą, kurį korporalas Schlumberger perdavinėjo iš Lutetia viešbučio Paryžiuje.

Vyrai netekę žado žiūrėjo į pranešimą netikėdami savo akimis. Pagaliau jiems bus nuparašytas plastikas (sprogstamoji medžiaga) ir duodamas įsakymas susprogdinti juodąjį tiltą prie Gargillesse.

Visi dabar kalbėjo, ginčijosi, tik viena Yvonne tylėjo. Jos mintys buvo kitur. Ji galvojo apie kapitoną Everett, kuris buvo sukėlęs jai įtarimą. Ji jautė, kad vieną dieną jį dar sutiks.

Besiginčijančių tonas aštrėjo.

-- Tai mano kraštas čia, -- šaukė ambicingas burmistras Cassier, duodamas kumščius į stalą. -- Aš pažįstu vietą kaip savo kišenę. Aš vadovausiu sprogdinimui!

-- Nereikia daužyti stalo, -- ramiai pastebėjo profesorius.

-- Leitenantui bus pavesta vadovauti operacijai. Jis yra specialistas ir jį vykdykite jo įsakymus.

-- Vis tas Bellecourt! -- rėkė nepatenkintas burmistras. -- Kas suorganizavo Crozant rezistentus? Tai Rouff, aš ir keli kiti.

-- Visai teisingai! -- įsiterpė puodininkas. -- Tai buvo visi vietiniai. Jūs, atvykę vėliau prisidėjote.

-- Nustokit ginčytis, -- sušuko Yvonne. -- Mes darysim taip, kaip profesorius sako. Visai teisingai, kad mes vėliau prie jūsų prisijungėme. Bet tai mes suorganizavome rezistenciją pagal visas taisykles. Tai mūsų dėka jūs turite radijo aparatą ir aš jus išmokiau juo naudotis.

Burmistras ir puodininkas nutilo, bet tarpusavy pasikeitė gudriais reikšmingais žvilgsniais, kaip daro seni kaimiečiai...

1943 m. rugpjūčio 1 d. apie 11 val. 10 nakties anglų bombonešis, valdomas vokiečių, nuparašytavo specialią dėžę su plastika "made in England".

Rugpjūčio 2 tūlas Heinz. Todt organizacijos narys, atvyko į Eguzon elektros jėgainę ir turėjo pasitarimą su atsakomingu inžinierium dėl priemonių, kurių reikėtų imtis, kad apsaugojus užtvanką sugriuvus tiltui. Kitą dieną tas pats Hein prisistatė pas vietos esančio bataljono vadą ir paėmęs žodį, kad bus išlaikyta didžiausia paslaptis, liepė rugpjūčio 4 d. tarp 11 val. 30 nakties ir pusę pirmos ryto atitraukti sargybas nuo juodojo tilto. Rugpjūčio 4 d. vidurnakt-

tį juodasis tiltas sprogo, kaip buvo numatyta, didžiausiam triukšme, bet niekas nebuvo net sužeistas.

Rugpjūčio 5 apie 9 val. vakaro korporalai Schlumberger ir Raddatz sėdėjo prie aparato, kambary esant pulk. Werthe, kapit. Brenneriui ir Tomui Lievenui.

Crozant grupė pradėjo perdavinėti pranešimą punktualiai sutartu laiku.

-- Šiandien pranešimą perduoda ne mergina, -- pastebėjo Schlumberger. -- Tai turėtų būti vienas iš vyrų...

Pranešimas buvo ilgesnis kaip visada ir nesimatė jo galo. Schlumbergeriui priminė pranešimą, Raddatz pradėjo pirmųjų žodžių iššifravimą. Pirmoji teksto dalis buvo tokia, kokios laukė Tomas.

"... misija įvykdyta pagal jūsų instrukcijas. Tiltas visiškai sugriautas. Operacijoje dalyvavo dvidešimt žmonių. Leitenantas Bellecourt susilaužė koją operacijos pradžioje. Jis slaugomas draugų Eguzone. Šis pranešimas persiunčiamas Emile Rouffo. Profesorius Debouche ir Yvonne Deschamps šiuo metu yra Clermont-Ferrande..."

Werthe, Brenner ir Tomas toliau skaitė per Raddatz petį, šiam iššifruojant tekstą. Tai idijotų banda, pagalvojo Tomas keikdamas, kuriam reikalui jie mimi pavardes?

Bet pirm negu spėjo ką padaryti, pajuto, kaip Raddatz jam užmynė ant kojos. Jis pažūrėjo į korporalą. Šio akys spindėjo didžiausias nustebimas. Tuo pačiu metu Schlumberger padavė naują lapą. Raddatz beviltiškai nusiprunkštė.

-- Kas yra? -- paklausė Brenner.

-- Aš... nieko!

-- Duok man tai!

Ir jis ištraukė iš jo rankų lapą.

-- Klausyk, pulkininke!

Tomui sustojus plaukus širdis. Brenner garsiai skaitė iššifruotą pranešimą: -- ... prašome painformuoti generolą de Gaulle apie mūsų akciją ir perduoti jam vardus dalyvavusių operacijoje, kad jų apdovanojimas pakeltų moralę kitiems kovotojams...

Viešpatie, pagalvojo Tomas, ar dar gali būti žemėj tokių idijotų!

-- ... po leitenanto Bellecourt susižeidimo, nuopelnas įvykdytai operacijai priklauso Crozant burmistrui Cassier ir Emiliui Rouff iš Gargillesse. Operacijoj dalyvavo ir...

Kapitonas Brenner atsisuko į Tomą:

-- Man atrodo jūs sakėte, kad negalima tyti niekšų sučiupti, nes nežinome jų pavardžių ir adresų. Dabar mes žinome.

Tomui pradėjo sukelti galva. Tai kvailiai, tie garbės ieškotojai, Jie viską pagadino.

(Bus daugiau)

KŪRYBA IR MOKSLAS

KOMP. B. BUDRIŪNAS NAUJU KŪRINIŲ ATŽYMĖS NEPRIKLAUSOMYBĖS JUBILIEJŲ

Amerikos vakar. komp. Br. Budriūno vadovaujamas Šv. Kazimiero parapijos choras šiais metais atšventė 25 metų jubiliejų. Vadovas ir pats vienetas visuomenės yra didžiai įvertintas. Mes patyrėme, kiek jis yra reikšmingas tautiniam išsilaikymui ir kiek daug pasiekta vadovaujancio asmens sugebėjimais.

Buvę choro nariai ir rėmėjai, kurie šiuo laiku neturi galimybės jame dalyvauti, priėjo bendro susitarimo -- komp. Br. Budriūną paskaityti naujai kompozicijai, kuri būtų skiriama jubiliejinio 50-ties metų atžymėjimui. Pradinė suma 500 dol. jau gauta pasižadėjimais. Mecenatai bus pristatyti vėliau. Pažymėtina, kad buvo gautas pilnas pritarimas ir nuoširdus prisidėjimas tų asmenų, kuriuos buvo kreiptasi.

Rėmėjai - mecenatai savo pritarimu pareiškė meilę tautai ir pasitikėjimą kūrėjui. Honorarą jam sudaro kaip atpildą už tam skiriamą laiką, kurį kiekvienas mes

branginame, o pasitikėjimas ir moralinė parama kūrinyje darbe yra jam didžiausia dovana.

Komp. B. Budriūnas savo kompozicijom jautriausiai nusako dabartinius tautos pergyvenimus ir krašto grožį. Būkit tikri, kad be šio asmens Hollywoodo pašlaidė mūsų dienos būtų daug pilkesnės ir meniškos lygis daug skurdėnis. Mes dažnai nedavtiname tokių asmenų, kurių mūsų tarpe taip maža. Jie palieką mums nepakeičiamus dvasinius turtus. Tik laiku juos supraskime ir įvertinkime.

Komp. Br. Budriūnas su Nepriklausomybės jubiliejiniais metais kartu švėsdamas savo 40-ties metų muzikinės veiklos sukaktį, pasižadėjo atsidėti daugiau kūrybai ir duoti naują muzikinį kūrinių: -- Baladė Gintaro Kraštui. Sekančiais metais su choru bus atlikta Lietuvių Dienoje. Dėl teksto tariasi su dr. Elena Tumiene.

R. Galiunas

MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

JAV LB Švietimo Taryba, vadovaujama Jeronimo Ignatonio, nuo liepos mėn. 30 d. ligi rugpiučio mėn. 6 d. Dainavoje ruošia studijų savaitę. Pagrindinis tikslas: praturtinti pedagogines žinias, supažindinti su naujaisiais dėstytojų būdais bei priemonėmis ir padidinti darbo našumą šeštadieninėse mokyklose. Kiekvienas mokytojas, slekdamas pažangumo moksle ir dėstyje, turėtų pasistengti dalyvauti.

Programoje numatyta 30 darbo valandų: priešmokyklinis auklėjimas, pradžios ir aukštesniųjų mokyklų metodika ir bendriniai dalykai. Pedagoginei sričiai sutiko vadovauti mokytojas Jo-

nas Kavaliūnas. Ūkinei -- mokytojas Juozas Tarulis. Abudu prityrę mokytojai ir LB Švietimo Tarybos nariai.

Ligi šiol Švietimo Taryba, rūpindamasi mokytojų pažangumu ir aukštesniu mokslo lygiu, kasmet ruošdavo mokytojų suvažiavimus, kurie dažniausiai būdavo informacinio pobūdžio. Mokytojai, aktyviai reikšdami, parodė nemažą pareiškumą ir didelę meilę lietuviškai mokyklai, kurioje glūdi lietuvių tautos gyvybės pagrindinės šakys.

Mokytojų studijų savaitė, kuri yra pirmoji šioje, programa ir turiniu žymiai gilesnė ir platesnė už suvažiavimus. Jos pasisekimas di-

Philadelphijos ansamblis Viltis su dirigentu L. Kauliniu.

VILTIES CHORAS PHILADELPHIJOJE

Philadelphijos Lietuvių Tautinio ansamblio choras pakeitė savo vardą į "Philadelphijos lietuvių chorą Viltis".

Philadelphijos choras iki vardo pakeitimo daugiau reikšėsi lietuviškos dainos ugdyme, žadinant tėvynės meilės ilgesį. Dabar jis laikytinas karūna ir bažnytinio choro.

Tenka pripažinti, kad choro vadovas ir dirigentas L. Kaulinis yra ne tik taurus patriotas, bet ir didis dainos mėgėjas. Ir jei keičiantis choristų sudėčiai neprietrūks vis papildomo dainininkų pakaitalo ir naujų narių suradimo, ypač jaunųjų, tai čia lietuviška daina dar ilgai skambės ir bus gyva. Dabar siekiama, kad Lietuvos valstybės atstatymo 1968 jubiliejiniais metais jų būtų penkiasdešimt ar net daugiau.

Mūsų visų bendroji bėda, kad jau netaip lengvai pavyksta jaunimą įvilioti ton ar kiton kultū-

rinėn talkon ar veiklon. Tad ir Philadelphijos lietuvių choras Viltis jauni mo pasigenda. Iš šalies stebint net keista, kai senimas dainuoja, tai jaunimas kažkur ulioja, dažnai tų pačių choristų vaikais. Tenka apeliuoti lietuvių šeimas, kad jos savo prieauglį įstatytų į tautinai kultūrinį bei visuomeninį lietuviškos išlikimo darbą, kol dar vyresnieji nepavargdami jį tęsia.

Reikia išskirti vieną pasigėrėtiną aplinkybę, kuri teikia šviesių vilčių choro atečiai, tai buvimas Philadelphijos lietuvių kolonijoje trijų lietuviškų parapijų, iš kurių Šv. Andriejaus parapija darė lietuviškiausią. Ypač čia ėmus vadovauti kleb. Jurgiui Degučui, uoliam lietuviškos gelbėtojai, kilusiam iš Penssylvanijos anglikasių rajono. Kleb. J. Degutis, čia augęs, mokinęs ir kunigo tapęs, išliko susipratęs lietu-

viu, o taip pat neprarado tėvų kraštui meilės jausmo. Jis rodo chorui didelį dėmesį ir nuoširdžiai remia, choro repeticijoms užleidžia ne tik parapijos salę, bet ir kleboniją naudotis.

Chore netrūksta entuziastų dainininkų, ypač išskirtinai tuo pasižymi naujas choro narys ir dabartinis valdybos pirm. B. Raugas, kurs daug dirba naujus choro narius verbuojant, turimus -- drausminant, naujas idėjas bei sumanymus planuojant.

Birželio 10 d. atžymint darbo užbaigimo sezoną, choras pasirodė su trumpą programėle, kurią atliko Šv. Andriejaus parapijos salėje.

Sakoma, viltis gyvenimą pastiprina, tad pirmyn į darbą ugdant lietuvišką dainą, keliant meilę mūsų pavergtai tėvynei, o taip pat jungiant širdis tautinės vienybės išlaikymui.

Juozas Bubelis

dele dalimi priklauso nuo mokytojų ir jų aktyvaus dalyvavimo. Daugiausia sieksime sutelktinomis jėgomis. Mūsų pareigą rūpintis ne tik lietuviškąją mokyklą, bet ir mokytojais, baigusiais atitinkamus mokslus ir turinčiais daugiau žinių bei patyrimo. Tik rūpestingai ir atsakingai žvelgdami į šio meto lietuviškos mokyklos naudingumą ir reikšmę, sukursime ją stiprią ir pajėgią. Tačiau, kaip ir kiekvienoje srityje, privaloma pažangėti, neatsilikti nuo naujų. Studijų savaitės kaip tik ir pasitarnauja supažinti su naujaisiais pedagogikos metodais, priemonėmis ir jų panaudojimu, pritaikymu dabartinėse sąlygose.

Mokyklos vertė daugiausiai priklauso nuo mokytojų. Dėl to, siekiant šeštadieninėse mokyklose svaresnį darbo vaisių ir aukštesnio mokslo lygio, pirmiausia kreiptinas dėmesys į mokytojus. Daugelis šiuometinių mokyklų pasigenda kvalifikuotų, prityrusių ir naujų lietuviškų mokytojų, kurie sugebėtų išmokyti netik lietuviškai skaityti ir rašyti, bet ir išauklėtų gerus, sąmoningus lietuvius, sugebėtų įdiegti pagarbą Lietuvai, supažindint su kultūra ir krašto pa-

ročiais. Apskritai, kurie pajėgtų išugdyti, suformuoti asmenybes, kurios pajėgtų atsispirti prieš bet kokias svetimias įtakas. Jeigu ligi šiol nepasiekėme reikiamų rezultatų, viena priežastis, kad nemaža mokyklose moko be pedagoginio pasiruošimo.

Aktualus yra naujų mokytojų paruošimo klausimas. Ilgainiui senesnieji paliks mokyklą. Ar bus, kas juos galės pavaduoti? Tiesa, nemaža yra baigusių čia mokytojų mokslus, tačiau daugeliui jų stokoja lietuvių kalbos mokėjimo. Jiems turėtų suruošti lietuvių kalbos kursus. Nors sąlygos nėra visiškai palankios, bet turint tvirtą nusistatymą ir kilnų tikslą, galima įgyvendinti.

Pasitenkime gausiau dalyvauti mokytojų studijų savaitėje, kur išsigsime netik naudingų žinių, bet ir turėsime progą nuodugnau aptarti mokslo ir mokymo priemones, kas sutvirtins mūsų kelius, siekiant tobulesnės lietuviškos mokyklos.

Šio pobūdžio studijų savaitės turėtų būti ruošiamos kas vieneri metai ar dažniau.

Vladas Pauža

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Nauja plokštelė

* TĖVO BRUNO MARKAIČIO, S.J. naujaisią plokštelę, pavadintą "Praise the Lord in Many Voices" šiomis dienomis išleido Avant Garde Records New Yorke.

C.J. McNaspy, S.J., muzikos daktaras ir "America" žurnalo muzikinis redaktorius taip atsiliepė apie šią plokštelę: "Bruno Markaitis yra padaręs svarų įnašą į mūsų religinį repertuarą tokia lygyje, kuris patiks ne tik rafinuotam muzikui, bet ir mėgėjui klausytojui".

Kompozitorius Markaitis buvo specialiai kvieistas parašyti muzikinį veikalą tarptikybinių religinės muzikos koncertui New Yorke, kuris įvyko Carnegie Hall, New Yorke, pačiam kompozitoriui diriguojant Interfaith Chora, aukšto profesionalinio lygio ansambli, kurį vargonais palydėjo Burce Prince-Joseph, New York Philharmonic vargonininkas. Šis naujasis kompozitoriaus Markaičio kūrinys, vardu "Community Mass", yra atspausdintas Vanguard Music Corp. New Yorke ir išleistas atskira plokštele Avant Garde Records, kuris buvo užrekorduotas koncerto metu.

Chicagos Simfoninio Orkestro Birželio Festivalio programoje yra pašvęstas visas puslapis Tėvui Markaičiui su jo nuotrauka ir aprašymu bei plokštelės reklama. Plokštelę, trečiąją "Praise the Lord in Many Voices" albumo dalį, galima įsigyti mono arba stereo didesnėse muzikos krautuvėse.

William Sandberg, Vanguard Music Co. prezidentas, Tėvas Bruno Markaitis, S.J., ir Walter Blumberg, Avant Garde Records New Yorke, kuri išleido plokštelę.

VASAROS ATOSTOGAS

kviečiame praleisti CAPE COD'E

MEŠKOJE

CAPE COD žaluma; ATLANTO vanduo šildomas Golf'o srovės; SILVER BEACH smėlis; Lietuviška aplinka ir geras maistas, suteikia puikias sąlygas pavasaroti bei pailsėti.

SPORTO mėgėjams: sail-fish būriuoti, teniso aikštė, ping-pong, krocketas.

Vakare TĖVAMS išvykus prižiūrimi vaikai.

SEZONĄ PRADĖJOME BIRŽELIO 18 D.

MEŠKA

42 BEACH STREET

MONUMENT BEACH

CAPE COD, MASS.

Tel. (617) 759-3251

LONDONO PABIROS

• J. Kapočius, Liet. Enciklopedijos leidėjas, lankėsi Europoje, o prieš grįždamas į JAV, keliom dienom sustojo ir Londone, kur aplankė lietuviškas įstaigas ir dalyvavo pamaldose lietuvių bažnyčioje.

Juozas Kapočius pareiškė, kad Lietuvai skirtasis Liet. Enciklopedijos XV tomas netrukus turėtų išeiti. Jau surinkta daugiau kaip 600 puslapių, bet negalima užbaigti laužymo, nes dar laukiami keli straipsniai, kurie baigiami rašyti. Lituanistinės enciklopedijos anglų kalba pirmąjį tomą redaguoja prof. S. Sužiedėlis. Angliškoji enciklopedija nebūsianti rinktinė Liet. Enciklopedijos straipsnių vertimas, bet bus rašoma naujai. Bendradarbiai vis dar telkiami. J. Kapočius pabrėžė, kad angliškojoje enciklopedijoje bendradarbiaus specialūs anglų kalbos stilistai, kad mūsiškė enciklopedija ta prasme prilygtų, o gal ir pralenktų panašius amerikiečių leidinius.

J. Kapočius vysk. P. Braziui vežė pirmąjį (savo paties rankomis įrištą) egzempliorių savo išleistosios religinio turinio knygos, bet keliom valandom pavėlavo. Knygą su dedikacija padėjo ant pašarvoto velionio vyskupo karsto.

Britanijos lietuvių veikėjai apdovanojami skautų ordinais. Nuotraukoje iš k. į d.: kun. J. Geryba, Britanijos lietuvių katalikų Sielovados direktorius kun. S. Matulis, D. Britanijos Liet. S-gos pirm. J. Vilčinskis, DBLS vicepirm. P. Mašalaitis, Anglijos liet. skautų vadeivė G. Valterytė, Lietuvių Namų Bendrovės pirm. Z. Nenortas ir Anglijos lietuvių skautų vadas J. Maslauskas.

B. Valterienės nuotrauka

• Lietuviai skautai Anglijoje šįmet švenčia savo dvidešimtmetį. Ta proga skautų vadovybė skautiškais ordiniais apdovanojo D. Britanijos Liet. Sąjungos pirm. J. Vilčinską ir Lietuvių Namų Bendrovės pirm. Z. Nenortą, tuo dėkodami abiem stipriausiom ir pajėgiausiom Britanijos lietuvių organizacijom už skautams teikiamą visokeriopą pagalbą.

• Vytautas Alseika, vienas nedaugelio išeivių profesionalų žurnalistų, birželio mėn. iš Vokietijos grįžo į JAV. Prieš kelerius metus Vyt. Alseika buvo specialiai iškviestas į Vokietiją redaguoti lietuviškąjį Eltos informacijų. Biuletinio leidimą perkėlus į JAV, Vyt. Alseika pastaruoju metu redagavo vokiečių

kalba leidžiamąjį Elta-Pressedienst. Dirvos atstovui Vyt. Alseika pareiškė: "Mano žurnalistinė ateitis neaiški. Portfelyje turi medžiagos 30 straipsnių, kurie netrukus pasirodys JAV lietuvių spaudoje. O vėliau matysime..."

Elta-Pressedienst biuletenį dabar redaguos Walteris C. Banaitis.

• Europoje juokaujama, kad Paryžiuje gyvena 25 lietuviai, bet tarpusavyje rungtis 26 lietuviškos partijos. Visuose anekdotuose, turbūt, užtiksim tiesos krislį... Iš tokio požvilgio žiūrint, neseniai mūsų spaudon prasiveržusi audrelė apie Paryžiaus lietuvių "išdavikus" jau netenka savo "aukštosios politikos" pobūdžio. Iš tiesų: Paryžiaus lietuvių nuotakas pažįstantieji visą garsų įvykį yra linkę laikyti audra vandens šaukšte. Kaltinimai jskaudino kai kuriuos palietuosius. Plk. Lankoronskis Dirvos atstovui pareiškė: "Prieš mirtį dar noriu įrodyti, kad nesu lietuvių tautos išgama..."

• Vladas Slaitas, vienas geriausių išeivijos poetų, keliems mėnesiams iš Londono išvyksta į JAV. Jo poezijos knygą leidžia Liet.

FILATELIJOS KAMPELIS

Antanas Bernotas

(10)

AUSTRIJA išleido 3 šilingų pašto ženklą Johann Strauss valso "Prie gražaus mėlynojo Dunojaus" 100 metų sukakčiai paminėti (1867). Piešinys -- balteto šokėja su smulku rankoje,

Johann Strauss (1825-1899) gimė ir gyveno Vienoje, ano meto šaunliausiam Europos muzikos ir meno centre ir pats, kaip ir jo tėvas (taip pat Johann) bei du jo broliai Josef ir Eduard, buvo vienas žymiausių austrų pramoginės muzikos kūrėjų. 1844 m. jis įsteigė nuosavą šokių orkestrą, kurį 1849 m. sujungė su tėvo orkestru, o 1863 m. jį perdavė savo broliams, pats liko 1870 m. pasiliekdamas "Hofballmusik" (atsait, karališkojo dvaro muzikos) direktorium. Tuo metu jis nuolat kūrė, kartkartėmis lankydamsis kaip dirigentas ir užsieniuose. Kūrybiškai jis nepaprastai gausus, parašęs viso 496 kūrinių: valsus, polkas, galopus, kadrilius ir keletą operėlių. Ypatingai jis iškėlė ir iki tobulumo išgrąžino Vienos valsu muziką, dėl ko laikomas "valsu karalium". Populiariausi jo valsai yra: Prie gražaus mėlynojo Dunojaus, Menininko gyvenimas, Vienos miško pasakos, Vynas, moteris ir dainos ir Vienos kraujas. Jo parašytos klasikinės Vienos operetės yra: Šikšnosparnis, Čigonų baronas (statyta Kaune 1934 m.), 1001 naktis ir Naktis Venecijoje.

*** KANADA. 1. Čia duodame sekantį naujosios nuolatinės pašto ženklų serijos ženklą -- 25 centų vertę. Ženklas tamsiai žalios spalvos,

Pašto ženklų piešinys darytas pagal dail. J.E.H. MacDonaudo paveikslą "The Solemn Land" (Rimtas kraštas), kuriame parodytas ištįsęs ežeras, apsuptas uolinių kalnų ir miškelių. Vaizdas kur nors iš Britų Kolumbijos ar Yukono. Pa-

veikslo originalas kabo Tautinėje Galerijoje Ottawoje.

2. Birželio 30 d. Kanada išleido 5 centų p. ženklą karalienės Elžbietos II vizitui paminėti. Ženkle parodytas karalienės atvaizdas ir šimtmečio emblema. Ženklas violetinės ir auksinės spalvos. Karalienė su vyru liepos 1 d. lankysis Ottawoje Kanados šimtmečio iškilmėse, o liepos 3 d. lankys EXPOMontrealyje.

*** LENKIJA išleido 60 grašių p. ženklą Kielcų Kalnų Akademijos 150 metų įsteigimo sukakčiai paminėti. Piešinys -- tos akademijos rūmai.

Kielcai (lenk. Kielce) yra to paties vardo provincijos sostinė ir randasi į pietus nuo Varšuvos už 152 mylių. Miestas guli Lysa Gora kalnų pietinėse atšlaitėse ir turi apie 60,000 gyventojų. Apylinkės kalnuose kasama geležis, cinkas, sierra ir anglis. Patį provinciją verčiasi daugiausia žemės ūkiu. Mieste veikia medvilnės audinių, cemento, mašinių, odos išdirbinių, stiklo ir cukraus fabrikai bei malūnai. Yra išlikusi istorinė pilis, statyta 1638 m. Taip pat čia yra katalikų vyskupo rezidencija.

*** Rytų VOKIETIJA išleido 4 p. ženklų seriją su Artimųjų Rytų Muziejaus Berlyne eksponatų pavyzdžiais. Rodomi du jaučiai nuo Ištaros vartų Babilone ir du liūtai nuo įvairių statinių, visi daryti apie 580 metus prieš Kristų. Ištaros vartų ir liūto dekoraciniai frizai yra padaryti iš įvairiaspalvių emaliuotų plytų. Čia dedame 50 pferingų p. ženklą, kuriame parodytas liūtas nuo sosto salės sienos.

Babilonas (dar vadinamas ir Babeliu) yra, tur būt, pats seniausias miestas pasaulyje, se-

ny senovės Babilonijos sostinė, gulįs Eufrato upės abiejose pusėse. Miestas žinomas jau nuo 3000 metų pr. Kristų, kuriame buvo Babilonijos ir Asirijos karalių sostinė, ir kuriame buvo pastatytas garsusis Babelio bokštas. Mieste klestėjo anų amžių mokslas ir menas, o rašoma buvo kiliaraščiu ant molinių plytelių, kurios vėliau būdavo išdegamos. Miestas daug kartų buvo griauamas ir atstatinėjamas. Karalius Nabu - Kadur - Ussur pastatė apie miestą sieną, Ištaros vartus, Bel-Marduko šventovę ir išvedė per visą miestą tikybinį eitynių kelią. Iš jo tad laikų (apie 580 metus) ir yra pašto ženkluose rodomi meno paminklai. Po jo viešpatavęs karalius Nabuchodonosoras, 587-6 m. prieš Kristų buvo nukariavęs ir sugriovęs žydų Jeruzalę, daugelį žydų ištrėmė į vergiją, jų dalį įkurdindamas Babilone, iš kur jie tegalėjo grįžti namo tik po 70 tremties metų. Vėlesniais amžiais Babiloną nukariavo persai ir smarkiai jį apgriovė. Karalius Aleksandras Makedonietis 331 m. buvo nusistatęs miestą atstatyti, bet nepajėgė. Vėlesniais amžiais miestas buvo visiškai apleistas ir užmirštas ir iš jo beliko tik griuvėsių krūva. -- 1616 m. italų keliautojas Pietro della Valle aptiko griuvėsius ir nusprendė, kad tai bus senoji Babilono vieta. Nuo 1784 m. griuvėsius lankė ir kasinėjo įvairių tautų ekspedicijos, suradamos daugybė archeologinių ir meno kūrinių likučių. Žymiausia jų buvo vokiečių "Deutsche Orient Gesellschaft", vadovaujama Koldewey, kuri kasinėjo nuo 1899 iki 1917 m., rasdama išorinės miesto sienas, atkasė Ištaros vartus, Nebuchadnezzaro rūmus, šventoves, religinių eitynių kelią ir rado duobę, kurioje stovėjęs Babelio bokštas. Taip pat buvo rasta daugybė molinių plytelių su trašais. Dalis šių radinių buvo atgabenta ir padėta Berlyne į specialų muziejų, kurių keturis pavyzdžius dabar Rytų Vokietija savo pašto ženkluose ir parodė.

HELP WANTED MALE

POLISHERS

FULL or part time, must be experienced on white metal, 60-hour week; time and half after 8 hours, good piece work rates or day pay. Paid holidays, Blue Cross, Insurance and other Benefits. Apply

VICTORY POLISHING & PLATING CO.

145 GLOBE ST.
PROVIDENCE, R. I.

(75-80)

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4 3/4%

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court

CICERO, ILLINOIS 60650

Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Viešėdami Chicagoje pirkite naujoj modernioj

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

ČIA GĖRIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Asbach Uralt Import. Brandy 5th — \$5.49
2. M. & Moore 5 years old 86 proof Whiskey 5th — \$3.19
3. Cointreau Liqueur & Brandy 5th — \$4.95
4. Chateau De PARAMA New York State Champ. Bot. — \$2.98
5. French Bordeaux Wine 5th — \$0.98

6. May Wine Imported From Germany 5th — \$0.98
7. Imported 5 Star Greese Brandy 5th — \$4.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

IDOMI PASKAITA

Ateinantį penktą dieną, liepos 21 d., 8:30 val. vakaro Union Savings salėje, kampas Monticello ir Richmond Road, įvyksta Aldonos Augustinavičienės paskaita tema "Patriotiškumo elementas Balio Suugos kūryboje". Po paskaitos — vaisės. Lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti — įėjimas laisvas. Salė vėsinama.

• **LB Iosios apylinkės** valdybos susirinkimas įvyksta penktadienį, liepos 21 d., 7:30 val. vakaro Union Savings salėje, kampas Monticello ir Richmond Rd. Narių dalyvavimas būtinas.

Antanas Razgaitis, Sekretorius

• **Vėl laimėjo.** Jaunas vaikinai, pereitą rudenį grojęs akordeonu ramovėnų vakaro programoje, Gary Metalonis, ir šiemet, penktus metus iš eilės, laimėjo pirmenybes kaip akordeonistas solistas Cedar Point rengtame 26-me Tarpautiniame Muzikos Sajungos Festivalyje, pasaulinio čempionato rungtynėse. Jo tėvai, Vincas P. Metalonis su žmona, gyvena Euclide. Jo teta, tėvo sesuo, vienuolė, prieš keletą metų mokytojo J. Jurgio parapijos mokykloje.

• **Svarbus pranešimas organizacijoms.** Rengiant šių metų Pavergtųjų Tautų Savaitės programą Clevelande, ALT skyriaus valdyba įsijungė į bendrą rengimo planą, sudarymui didžiausios ir įspūdingiausios apeigos Clevelande. ALT skyriaus valdyba nutarė kviešti ALT priklausančius draugijas prisidėti su \$3.00 mokesčiu to rengimo kaštų padengimui. Jaunimo organizacijoms po \$2.00. Priduoti ALT skyriaus valdybai greičiausiu laiku. Išdėninkas: R. Minkūnas, 1359 Elwood Rd., E. Cleveland.

• **Stanley Baranauskas,** gyv. 1252 E. 71 gt., atlaikius Šv. Mišias Šv. Jurgio

parapijos bažnyčioje, laidojamas Kalvarijos kapinėse liepos 19 d. iš Jakubs & Son laidotuvių namų, 6621 Edna Eve.

• **Sekmadienį, liepos 23 d., Katalikių Moterų S-gos** 36-ta kuopa ruošia išvažiamą J. Blaškevičiaus vasarvietę. Važiuoti keliu Rt. 6, kol bus matoma lietuviška vėliava. Pradžią 1 val. p. p. Visi nuoširdžiai kviečiami atsilankyti.

PRANEŠIMAS SLA 14 KUOPOS NARIAMS

Vidurvasario metu SLA 14 kuopos valdyboje įvyko pasikeitimas: iš izdo sekretorės pareigų pasitraukė Marija Misčikienė, tose pareigose garbingai išbuvusi veik 30 metų. Birželio mėnesį įvykusiame SLA 14 kuopos narių susirinkime išrinktas naujas izdo sekretorius Povilas J. Šukys, virš dešimties metų pavyzdinai atliekas kuopos izdininko pareigas.

Įvykus šioms pasikeitimams, dalinai pasikeitė ir apdraudų mokesčių surinkimo tvarka. Pagal nusistovėjusią tvarką, nariai savo apdraudų mokesčius užsimoka kuopos narių susirinkimų metu. Šiais metais susirinkimai įvyks tokia tvarka: rugpjūčio 27 d., Vytauto ir Noros Brazilių sodyboje; spalio 1 d. ir gruodžio 3 d., sekmadieniais, Lietuvių Salės svetainėje. Visų susirinkimų pradžia 12 val.

Izdo sekretorius Povilas J. Šukys, siekdamas palengvinti nariams jų apdraudų mokesčių mokėjimo reikalus, tais mėnesiais, kuriuose nebus narių susirinkimų, mokesčius priimnės tokia tvarka: rugsėjo 2 d. ir lapkričio 4 d., šeštadieniais, Lietuvių Klube nuo 1 iki 4 valandos ir namuose, 169 Crest Road, Cleveland Hgts. 44121 betkurio metu. Esant reikalui, prašoma skambinti telefonu 382-4941. Kitais reikais prašoma kreiptis į SLA 14 kuopos pirmininką Vytautą A. Brazilių, telefonu 681-9404 po pietų.

Apie SLA 14 kuopos narių suėgų laiką ir apdraudų rinkimo tvarką artimiausiu laiku visiems nariams bus išsiuntinėti atskiri pranešimai.

Vytautas A. Brazilius, Pirmininkas

• **Lithuanian Village, Inc.** metinis akcininkų susirinkimas įvyks 1967 m. rugpjūčio mėn. 25 d. Lietuvių Salės patalpose. Valdyba padarys apyskaitinį pranešimą, akcininkai rinks dalį valdybos. Valdyba susideda iš dvylikos asmenų. Kasmet perrenkami keturi valdybos nariai.

Nominacijų komisija kreipėsi į eilę akcininkų, kad sutiktų kandidatuoti į valdybą. Gautas sutikimas iš septynių asmenų. Kandidatai į valdybą: J. Apanavičius, A. Banys, Vl. Čyvas, St. Lukas, Stanley Guzauskas, Anthony Paskevici, Stasys Mačys.

Netrukus bus išsiuntinėti pranešimai akcininkams apie įvykstantį susirinkimą. Būtų malonu visus kviečiamuosius susirinkime matyti ir pasidalinti bendrovės rūpimais klausimais.

• **Povilas Šukys,** buv. Mint Tavern savininkas, neseniai lankėsi okup. Lietuvoje, Vilniuje pasimatęs su savo motina ir kt. šeimos nariais. Vykimui į provinciją aplankyti tėviškės ir kitų vietų negavo leidimo.

P. Šukio įspūdžiai iš okupuotos Lietuvos dvelkia gyvenimišku esamos padėties žmonišku įžvelgimu, tos padėties supratimu. Paklaustas, ar dar kartą esamos sąlygose vyktų ton kelionėn, atsako trumpu — ne.

• **Clevelando Vasaros Orkestras** pristatys praeitų dvejų dešimtmečių populiarios muzikos kūrinių festivalį, grojant pačias žymiausias Broadway melodijas. M. Charry vadovaujamas orkestras gros "Sound of Music", "West Side Story", "My Fair Lady" ir visą eilę kitų žinomų melodijų iš operėčių ir muzikinių filmų. Solo dainas patiekis Bonny Murray, Robert Simpson ir R. Fredericks.

Koncertas įvyks liepos 19 d., 8:30 val. vak. Public Auditorium vėsinamoje salėje.

• **Lietuvių Budžių** plaukiojimo diena ir gegužinė sutraukė daug vandens sporto mėgėjų. Atsilankę svečiai buvo paburiuoti Palangos jachta ir Utenos laivu. P. Graudinis susilaukė padėkos už svečių vežimą savo laivu.

Už Budžių plaukiojimo dienos parėmimą pinigine

auka buvo padėkota G. Zebertavičiui ir A. Poškoriūtei. Dr. Mačiul už sodybą gegužinei.

NAUJAS DAINŲ RINKINYS

Ką tik išleistas naujas lietuviškų dainų rinkinys "SU DAINA". Iki šiol buvusios panašių rinkinių laidos išsibaigusios ar sunkiai berandamos. Naujas rinkinys kišeninio formato, 351 psl., atspausdintas ant gero popieriaus. Dainas surinko Gražina Šimukonienė. Rinkinyje yra 392 populiarios lietuviškos dainos. Platus stovyklose dainuojamų dainų skyrius. Rinkinio kaina 2 dol. Šį naują, patrauklų ir naudingą lietuviškų dainų rinkinį galima įsigyti Dirvoje, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

F E M A L E

Opportunity for professional Help Immediate openings 40 bed modern nearly new 6 year old general Hospital

HOSPITAL ADMINISTRATOR also

X-RAY TECHNICIAN REGISTERED Salary commensurate with experience & ability

REGISTERED NURSES Good starting salary \$425.00 per month.

Liberal Personnel Policies Apply write or call to Administrator or Board of Trustees.

GUTTENBERG MUNICIPAL HOSPITAL Guttenberg, Iowa 319 — 252-1121 (79-85)

HELP WANTED FEMALE

PUBLIC HEALTH NURSE: Graduate in public health nursing for employment in the city health department. Starting salary \$6318 or higher depending on qualifications. Scheduled increases plus liberal fringe benefits. Write for standard application blank to City Personnel Dept., 404 City-County Bldg., Madison, Wisc. 53709. 608-266-4615. (72-81)

METAL SPINNERS

Experienced personnel needed for experimental job shop.

Apply in person: METAL SPINNERS INC. 60 WINTER STREET MALDEN, MASS. (76-79)

M A L E

BURNER

Must be experienced straight line. All company benefits, paid hospitalization, union shop.

ALLAN UNITED STEEL 26400 Richmond Rd. Bedford Hts, Ohio (77-79)

M A L E

FACTORY HELP WANTED

Corrugated Industry

Experience not necessary but helpful

PRINTING PRESSMAN CORRUGATED HELP

UNIVERSAL TAPE OPERATORS DIE CUTTERS

on SHERIDAN DIE CUTTING

& JAW PRESSES

Many employee benefits

Bell Fibre Products 2000 Beverly S. W. Wyoming, Mich. (77-79)

WRAPPING MACHINE Mech. for Candy Bus. 1:30 P.M. to 9:30 P.M. 3:30 P.M. to 9:30 P.M. EDGAR P. LEWIS & SON, INC. 200 Commercial Street Malden, Mass. 02148 Phone — 324-3300 — Ext. 44 (77-83)

• **Vyčių Senorių** gegužinė ruošiamą Visocku sode, 14307 Superior Rd., Cleveland Heights. Gegužinė įvyks liepos 23 d., pradžia 1 val. p. p. (78-79)

NURSING Instructor in medical, surgical, pediatrics or obstetrics MS preferred, BS (R.N.) considered. Associate Degree Nursing Program. Modern facilities. Academic rank on salary schedule from \$7,000 to \$14,000 for 27 weeks. Additional salary paid in excess of 37 weeks. Excellent fringe benefits and working conditions. Opportunity for one year of Graduate Work at a Michigan University of full salary following one to two years of teaching in the Associate Degree Program. Mail resume to Personnel Dept., Lansing Community College, 419 N. Capitol, Lansing, Michigan 48914. (76-79)

MECHANIC-SERVICE MAN TIME CLOCKS experienced or will train openings in New Jersey Good pay; benefits, union shop. INTERBORO TIME CLOCK 823 6th Avenue New York, N. Y. (212) LA 4-7766 (76-79)

MECHANICS

HEAVY duty truck mechanics & truck front end alignment men; permanent, mod. shop, good wages, master medical, life & sickness insur. 9 holidays & liberal vacation schedule; overtime optional. Apply Service Mgr. Mr. Ottens: BRAKE & ELECTRIC SALES CORP., 300 Mystic Ave., Medford, Mass. 395-8500. (76-80)

PRESSMEN

Compare our top dollar hourly rate, pension plan, security leave, group insurance. Immediate openings for:

EXPERIENCED • HEIDELBERG PRESSMAN • LITTLE GIANT PRESSMAN • MULTILITH PRESSMAN • OFFSET STRIPPERS

DAY AND NIGHT SHIFTS

Why work for less money with no security? Our 60 year old company has never had a layoff. Located in heart of downtown Boston next to Chauncy St. Subway.

TEL. CHARLES MCCORRISON, 452-9256 OR COME IN Relief Printing Corp. 63 Summer St., Boston, Mass. (76-81)

WANTED STEEL WAREHOUSE WORKING FORMAN also SHEARMEN

Days must be fully experienced in Shearing of Strip Sheets & Plates. Only high caliber individuals need apply. Good pay, steady work & overtime. CYMBALL STEEL PRODUCTS 6421 Cymball Ave., Detroit, Mich. 313 — 923-6800 (76-82)

WANTED EXPERIENCED SHEAR SQUARE OPERATORS for steel warehouse operations. Must set up jobs and make. Permanent, good steady job and good pay for thoroughly experienced men. Do not apply unless you meet these requirements.

ELLIMAN STEEL CO. 8103 Lynch Rd., Detroit, Mich. (76-80)

• **Išnuomojami 4 kambrai,** garažas. Collinwoodo apylinkėje. Be vaikų ir šunų. 442-2702.

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St. Cleveland, Ohio 341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL

Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINI ATLYGINIMA IR VISUS PRIEDUS.

Interviewing Hours 8:15 A.M. to 5 P.M. OR CALL 341-1700

for an interview convenient for you.

LONDONO PABIROS

(Atkelta iš 6-to pusl.)

Glemža ieško Vak. Vokietijos bibliotekose, o rugsėjo mėnesį lankysis JAV.

• **Clevelandiškės Marijos Gailliusytės** vadovaujama JAV lietuvių studentų ekskursija trejetą savaitę lankys Europos kraštus. Liepos 6 d. jaunimas atvyko Londonan, kur jų prieglobsčių rūpinasi Lietuvių Namai.

• **Pianistui Antanui Smetonai** vokiečių Akademischer Austauschdienst vieneriems metams paskyrė 600 markių mėnesinę stipendiją. Tai antroji tos pačios įstaigos paskirtoji stipendija lietuviui pianistui. Ant. Smetona pasirašė sutartį lapkričio mėnesį koncertuoti per Frankfurto televizijos stotį. Pianistas birželio vidury turėjo audiciją Londono BBC studijose ir tikisi netrukus galesis skambinti milijoninei britų auditorijai. Be to, jis tariasi dėl koncertinės kelionės Pietų Amerikoje, o Australijos lietuvių veikėjai kreipėsi į to krašto valstybinį radiofoną ABC, siūlydami Ant. Smetoną iškviešti gastrolėm į Australiją. ABC vadovybė pasiūlymu susidomėjusi. Tuo tarpu Ant. Smetona vyksta į JAV aplankyti šeimos ir namiškių. (rem)

L. S. S. studentų ekskursija (24 asm.) išskrenda į Europą. Vyt. Maželio nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Inž. Tadas S. Mickus, didelės Borg-Warner bendrovės atstovas, tarnybos reikalais apsistojes keliom dienom Clevelande, atsilankė Dirvos redakcijoje.

Inž. T. S. Mickus ruošiasi išvykti į Belgiją ilgesniam laikui, rūpinantis Borg-Warner bendrovės skyriaus įsteigimu.

Kur bebūdamas, tarnybos reikalais daug keliaudamas, jis neužmiršta lietuviškos spaudos ir visą laiką gyvai seka lietuvių visuomeninį gyvenimą.

Atsilankęs Dirvoje, jis 1 metams užprenumeravo laikraštį p. Milvydienei Šveicarijoje, partizanų eilėse žuvusio inž. Milvydo našlei.

• E. Radvilienė iš Cicero, mokytojų studijų savaitėje liepos 30 iki rugp. 6 d. DAINAVOJE darys III skyriaus vadovėlio ir lietuvių kalbos pratimų įvertinimą ir pastabas. Mokytojai, vykstantieji studijų savaitėn, prašomi su savimi pasiimti pratimų ir vadovėlių po vieną egzempliorių ir turėti kartu su savimi pastabas ir pageidavimus, kaip turėtų būti pataisomos naujos laidos.

• Ona Razutienė iš toliausio pakraščio iš Los Angeles atvyksta mokytojų studijų savaitėn į DAINAVĄ. Įsiregistruodama, rašo: Kadangi reikalas labai svarbus ir aktualus, reikia nugalėti visas kliūtis ir nuotolius ir iškasčius pakelti. Tikiuosi, kad suvažiuos daug mokytojų iš įvairių vietovių ir ras daug svarstytinų ir bendrų reikalų tiek metodinėje srityje, tiek organizacinėje.

KENOSHA-RACINE, Wis.

LIETUVIŲ DIENA

Šiemet Wisconsinio Lietuvių Diena bus švenčiama liepos mėn. 23 d., šv. Terešės parapijos ažuolyne, 2020 — 91 St., Kenosha, Wisconsin, prie 32-jo plento. HLD prasidės nuo pietų, o 4 val. p. p. bus paminima Pavergtų Tautų Savaitė. Kalbės kongr. Henry C. Schadeberg, Wisc. teisėjas Alfonse F. Wells iš Chicago, Kenosha ir Racine burmistras ir kiti garbės

SAULIUS KIZIS baigė Windsor Universitetą bakalauro laipsniu iš Biologijos ir Chemijos. Už pažangumą moksle yra gavęs keletą premijų. Priklause vietinėms ir lietuviškoms organizacijoms. Priimtas į Western Universiteto Medicinos Mokyklą.

komiteto nariai. Programoje taip pat pasirodys net keturios lietuvių tautinių šokių grupės, vadovaujamos: L. Brazdienės, Br. Kromelio, St. Milašiaus ir Ir. Smieliauskienės.

WLD ruošia Kenosha ir Racine ALT skyriai bei vietinė LB apylinkė. Talkina Milwaukee LB apylinkė ir DLK Kęstučio šaulių kuopa. Organizaciniam komitetui, prie kurio veikia visa eilė komisijų, vadovauja P. Petrušaitis. Jam padeda: dr. V. Balčiūnas, Vyt. Janušonis, Br. Juška, M. Kasparaitis, J. Kasputis, Z. Lukauskas, Vladas Skirmuntas, Ed. Šilingas, Marytė Wedeikis, Vl. Vilcinas, Jurg. Kapočius ir kiti. Jaunas žurnalistas Vyt. F. Kapočius praves PT minėjimo programą. Be lietuvių minėjimo dalyvauti pažadėjo Amerikos karo veteranų, estų, latvių, ukrainiečių ir kitos delegacijos. V.

NEW YORK

ALT S-GOS SKYRIŲ SUSIRINKIMAS NEW YORKE

ALT S-gos I-jo ir XI-jo skyrių susirinkimas įvyko š. m. birželio 30 dieną, Lietuvių Atletų klube, Brooklyn, N. Y. Nariai išklause atstovų pranešimus apie

ALT S-gos Seimą, įvykusį birželio 4-5 d.d. Chicagoje. Pranešimus padarė skyrių pirmininkai: Jurgis Kiaunė, Algis Sparauskas ir valdybos narys Juozas Bagdonas. Po pranešimų vyko diskusijos ideologiniais klausimais.

Daug dėmesio buvo skirta kultūrinio bendradarbiavimo su kraštu klausimui išdiskutuoti. Buvo pažymėta, kad visu rimtumu šia linkme dėmesį atkreipė LF bičiuliai, kurie neseniai New Yorke buvo pasikvietę dr. J. Kazicką kalbėti tema, ar įmanomas kultūrinis bendradarbiavimas su kraštu. Jis savo kalbos pagrindą ėmė jo asmenišką pokalbį su okupuotos Lietuvos piliečiais.

Tos kalbos dalį perdavė "Laisvės žiburių" radijas birželio 4 d., kuri klausytojų tarpe sukėlė rūpestį ir pasipiktinimą bei savotišką išvadą.

A. Koncė papasakojo įspūdžius iš Montrealio parodoje vykusios sovietų paviljone okupuotų lietuvių dienos, kur buvo vaidinimai, šokiai, muzika, dainos ir visa kita sovietinė propaganda, kas jam sudarė malonų vaizdą ir džiaugsmą susitikti su savais tautiečiais.

A. Sparauskas pažymėjo, kad negali būti jokio džiaugsmo būnant kartu su pavergtais broliais lietuviams, kurie visą laiką yra politruko priežiūroje. Jie kalba taip, kaip jiems įsakyta, nes už tiesą, už atvirą žodį jie, o taip pat ir mes gerai žinome, kur kelias juos nuvestų. "Gal jums, sakė A. Sparauskas, ten gimusiems ir užaugusiems, iš tėvynės atvykę, kad ir politrukai yra brangūs tuo, kad jūsų tėvynės oru kvėpuoja, kad vaikšto jūsų jaunystėje išmintomis pėdomis, bet mes, ten gimę ir čia laisvės kraštuose užaugę, labiausiai už viską branginam laisvę ir todėl, stebint tą mūsų pavergtąjį jaunimą ne džiaugsmas ima, bet graudi ašara rieda, kad jiems pasaulis nėra toks platus, kaip mums, jie nuolatinėje priežiūroje, visur sekami."

Kiti dalyviai papasakojo iš savo susirašinėjimo su artimaisiais okupuotoje Lietuvoje, iš ko susidaro aiškus vaizdas, kaip ten jie kenčia ir kaip turi saugotis priešų nuo laisvesnio pokalbio idant nenukentėtų.

Susirinkimą atidarė J. Kiaunė, vadovavo A. Jurgėla. Diskusijose aktyviai reišėsi A. Diržys, V. Alksninis, K. Bačiauskas, Kruklis ir kiti. (j)

NAUJOS, IDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

V. Šlogieris — A. SMETONA — ŽMOGUS IR VALSTYBININKAS	\$2.00
J. Audėnas — PASKUTINIS POSĖDIS	\$4.00
St. Yla — MODERNI MERGAITĖ	\$4.00
J. Balys — LIETUVIŲ LIAUDIES PASAULEJAUTA	\$3.00
B. Zabiela — KLAIDA	\$3.00
THE SEASONS by K. Donelaitis — minkštais virš.	\$3.00
Kitais viršeliais	\$4.00
KREPSINIO IŠVYKA AUSTRALIJON	\$3.00
Vytė Nemunėlis — MESKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
SIRDIES PRIEPUOLIAI	\$3.75
K. Bradūnas — SONATOS IR FUGOS	\$5.00
A. SKEMOS RAŠTAI I tomas	\$6.00

Be to, visa eilė kitų poezijos ir beletristikos knygų, Dirvoje galite įsigyti ar užsisakyti plokšteles:

LIETUVIŲ TAUTINIAI ŠOKIAI — Stereo — \$5.00, Mono — \$4.50	
A. Stempuzienės — D. Lapinsko — DAINOS Stereo — \$7.00, Mono — \$6.00	
St. Baro — OPERŲ ARIJOS — Stereo — \$7.00, Mono — \$6.00	
AURELIA — Šokių muzika	\$5.00
B. Tamošiūnienė — SVAJONIŲ SKURY	\$6.00

Siunčiant čekį ar perlaidą, pridėkite 25 centus persiuntimo išlaidoms.

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

NEPRITARIA IŠVYKAI

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS PRANEŠIMAS

Ryšy su pasirodžiusiomis Chicagoje komunistinės pakraipos lietuvių spaudoje "Vilnis" š. m. liepos 7 ir 8 d.d. žiniomis apie vykstantį Sovietų Sąjungos okupuotą Lietuvą amerikiečių-lietuvių sportininkų ir jų vadovų vieneta, dalyvauti pavergtose Lietuvoje sporto žaidynėse, Amerikos Lietuvių Taryba praneša, kad bet kokios organizuotos išvykos į okupuotą Lietuvą, nežiūrint kokiais pavadinimais jos būtų skelbiamos, yra s m e r k i a m o s ir bet koks santykiavimas su okupanto organizacijomis arba pavieniais jų agentais laisvųjų lietuvių, kovojančių dėl Lietuvos laisvės ir patrijotinėms organizacijoms yra n e p r i i m t i n a s.

Amerikos Lietuvių Taryba

Chicago,
1967 m. liepos 11 d.

DIRVOJE
GALIMA GAUTI
K N Y G Ų IR
P L O K Š T E L I Ų

• Apdraudęs reikalais geriausius patarnavimus gaušite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilį draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

HELP WANTED MALE

QUALIFIED SPRAY DRYER OPERATORS

(To work on shifts)

ALSO

CHEMICAL OPERATORS

Good fringe benefits and wage rates.

High School diploma required.

Apply Personnel Manager

I.C.I./Organics/INC.

333 Main Street
Dighton, Mass.
Telephone: 669-2611

(79-85)

Nesiekia Vilnės užtarmo

Lietuvių Studentų Tautininkų Korp! Neo-Lithuania Vyriausioji Valdyba ruošiamą kai kurių Amerikos lietuvių krepšininkų išvyką į okupuotą Lietuvą, kaip nesuderinamą su mūsų veiksmų vedama laisvinimo linija, laiko nepriimtina ir neterminuota.

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba

Kai kam pradėjus skleisti nepagrįstas žinias apie mūsų, žemiau pasirašiusių, dalyvavimą sportininkų išvykos į okupuotą Lietuvą ruošime, pareiškiame, jog tokiai išvykai šiuo metu nepritariame ir jos organizavime nedalyvaujame.

Su pagarba
Valdas Adamkavičius
Vytautas Grybauskas

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Išvykos Rėmėjų
Kordinatoriai

WANTED JOURNEYMEN

TOOL MAKERS

and

BENCH HANDS

Qualified Personnel Only

MIDWEST HYDRO-PIERCE, INC.

8201 St. Aubin
313 — TR 5-6824

expo67

MONTREALYJE

15 min. nuo EXPO išnuomojami privačiai dideli patogūs kambariai su virtuve. \$10.00 dienai už kambarį su dviguba lova.

Ir vasarnamiai Laurentian kalnuose, prie didelio gražaus smėlėto ežero. Prašom užsisakyti iš anksto. A. Gaurys, 7730 Broadway, La Salle, Montreal 32, Quebec, Canada. Tel. 366-8528.

EXPO 67 — KAMBARIAI

USA pusėj nuo Montrealio ARTI PARODOS nesiekiant miesto susigrūdimo. Kambarys dienai \$6.00 vienam ir po \$2.00 sekantiems šeimoje.

VIRTUVĖ-SALDYTUVAS

Užsisakykite:

Leonas
644 Laurie Cr.
Greenfield Park
P. Q., Canada
Tel.: 671-8893.

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JĖROS
PLIAŽO — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Vila jau atidaryta ir priima svečius vasarajimui. Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ — MARIJA JANSONAS
87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. 02655.
Tel. (617) 428-8425.

Vila vasarajimui atidaryta iki rugsėjo 15 a.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

— Mūsų mokslas, mūsų jėgos Lietuvai Tėvynei — idėjos puoselėtojai, Vytauto Didžiojo Universiteto Studentų Atsargos Karininkų Korp! RAMOVĖ pirmininkui

JONUI VENCLOVAI

mirus, reiškiamo širdingą užuojautą poniai ELENAI su šeima.

A. A. JONO gilus draugiškumas ir ramovėniška ideali meilė savo kraštui lieka pavyzdžių gyviesiems

V. & S. Gudas

New York.

Konservatorių Klubo Nariui

VACLOVUI RICKUI

mirus, nuoširdžią užuojautą velionies žmonai IRMGARD RICKIENEI reiškia

Amerikos Lietuvių Konservatorių Klubas